

Dokument / Asiakirja
Bilaga / Liite 9

Projekt / Projekti
Delgeneralplan för Björkbacken vindkraftpark
Björkbackenin tuulivoimapuiston osayleiskaava

Datum / Päivämäärä
18.3.2025

NYKARLEBY STAD UUDENKAARLEPYYN KAUPUNKI

BEMÖTANDEN TILL UTKASTSKEDETS RESPONS
VASTINEET LUONNOSVAIHEEN PALAUTTEESEEN

BEMÖTANDEN TILL UTKASTSKEDETS RESPONS VASTINEET LUONNOSVAIHEEN PALAUTTEESEEN NYKARLEBY STAD UUDENKAARLEPYYN KAUPUNKI

Nedan har redogjorts för de centrala punkterna i responsen som inlämnats under planutkastets påseendetid 29.5-28.6.2024. Översättning har skett till finska och svenska.

Alla kuvataan kaavaluonnoksen nähtävilläolon aikana 29.5-28.6.2024 jätettyjen palautteiden keskeinen sisältö. Käännöksiä on tehty suomeksi ja ruotsiksi.

Ramboll
Teräsgränd /
Teräksenkuja 1-3 E
65100 VAASA

T +358 20 755 611
F +358 20 755 6201

Innehållsförteckning / Sisällysluettelo

Utlåtanden / Lausunnot	2
1. NTM-centralen i Södra Österbotten / Etelä-Pohjanmaan ELY-keskus	2
2. Österbottens förbund / Pohjanmaan liitto	9
3. Österbottens räddningsverk / Pohjanmaan pelastuslaitos	12
4. Miljöhälsan Kallan Ympäristöterveys	15
5. Miljö- och byggnadsnämnden / Ympäristö- ja rakennuslautakunta	17
6. Österbottens museum / Pohjanmaan museo	18
7. Skogsvårdsföreningen i Österbotten	20
8. Herrfors	21
9. Försvarsmakten / Puolustusvoimat	22
10. Forststyrelsen / Metsähallitus	23
11. Luke	23
12. Fingrid	24
13. Telia	25
14. Meteorologiska institutet / Ilmatieteen laitos	25
Åsikter / Mielenpiirteet	26
1. Åsikt 1 / Mielenpide 1	26
2. Åsikt 2 / Mielenpide 2	26
3. Åsikt 3 / Mielenpide 3	27
4. Åsikt 4 / Mielenpide 4	27
5. Åsikt 5 / Mielenpide 5	28
6. Åsikt 6 / Mielenpide 6	31
7. Åsikt 7 / Mielenpide 7	32

Utlåtanden / Lausunnot

1. NTM-centralen i Södra Österbotten / Etelä-Pohjanmaan ELY-keskus

- NTM-centralen konstaterar att öster om projektområdet ligger kulturlandskapet vid Lappo ås nedre lopp, och längs med den finns gott om bebyggelse. Enligt planbeskrivningen har betydelsen av landskapspåverkan bedömts vara mycket negativa i det landskapsområde av regional betydelse som finns mellan Jeppo och Ytterjeppo. Förverkligandet av projektet i den föreslagna formen skulle avsevärt försvaga landskapsområdets värden och negativt påverka den närliggande bebyggelsen.

Det framgår inte ur planbeskrivningen hur man tagit i beaktande MKB-myndighetens motiverade slutsats i planen. I den motiverade slutsatsen (3.4.2023) har konstaterats, att de mest betydande negativa konsekvenserna riktas mot landskapet, kulturarvet och den byggda miljön. Även de samverkande konsekvenserna tillsammans med andra vindkraftparker orsakar betydande konsekvenser för landskapsbilden. MKB-myndigheten har även konstaterat, att man bör minska på totala antalet kraftverk i den fortsatta planeringen så att de negativa miljökonsekvenserna från projektet eller samverkande konsekvenserna från de olika projekten kan förebyggas. Södra Österbottens NTM-central anser att man inte har beaktat den motiverade slutsatsen på tillräcklig nivå i beredningsmaterialet för delgeneralplanen. Den motiverade slutsatsen bör beaktas i planens förslagsskede och man bör presentera åtgärder i planen för att lindra de negativa konsekvenserna. Man bör hålla myndighetssamråd innan förslagsskedets påseendetid.

Bemötande: I planbeskrivningen ingår en sammanfattning av kontaktmyndighetens motiverade slutsats, samt hur denna har beaktats i planlägningsprocessen. Beaktandet av slutsatsen har även uppdaterats till förslagsskedet. De framlyfta aspekterna behandlas i planbeskrivningen.

Efter att planutkastet varit till påseende, och respons av såväl myndigheter som privatpersoner erhållits, har projektets omfattning granskats och området komprimerats. Till förslagsskedet har vindkraftverkens antal minskats från 26 till 22, vilket leder till lindrade konsekvenser för alla delområden som togs upp i den motiverade slutsatsen. Noggrannare konsekvensbedömning för berörda delområden presenteras i planbeskrivningen.

ELY-keskus toteaa, että hankealueen itäpuolella sijaitsee Lapuanjoen alajuoksun maakunnallisesti arvokas kulttuurimaisema, jonka varrella sijaitsee runsaasti asutusta. Kaavaselostuksen mukaan maisemavaikutuksen merkittävyys on arvioitu olevan suuri kielteinen Jepuan ja Ytterjepuan välisellä maakunnallisesti arvokkaalla maisema-alueella. Hankeen toteutuminen esitettyssä muodossa heikentäisi merkittävästi maisema-alueen arvoja ja vaikuttaisi kielteisesti läheiseen asutukseen.

Kaavaselostuksesta ei käy ilmi, miten YVA-yhteysviranomaisen perustelu päätelmä on huomioitu kaavassa. Perustellussa päätelmässä (3.4.2023) on todettu, että merkittävämät kielteiset vaikutukset kohdistuvat maisemaan, kulttuuriperintöön ja rakennettuun ympäristöön. Myös yhteisvaikutukset muiden tuulivoimapuistojen kanssa aiheuttaa merkittäviä vaikutuksia maisemanäkymään. YVA-yhteysviranomainen on myös todennut, että jatkosuunnittelussa tulee vähentää voimaloiden kokonaismäärää niin, että hankkeesta tai eri hankkeiden yhteisvaikutuksista merkittävien kielteisten ympäristövaikutukset ehkäistään. Etelä-Pohjanmaan ELY-keskus katsoo, ettei perusteltua päätelmää ole riittävällä tasolla huomioitu esitettyssä osayleiskaavan valmisteluaineistossa. Perusteltu päätelmä tulee huomioida kaavan ehdotusvaiheessa ja kaavassa tulee esittää toimenpiteitä kielteisten vaikutusten lieventämiseksi. Kaavasta tulee järjestää viranomaisneuvottelu ennen ehdotusvaiheen nähtävillöoloa.

Vastine: Kaavaselostuksessa esitetään yhteysviranomaisen perustellun päätelmän yhteenveto, sekä miten se on huomioitu kaavoitusprosessissa. Päätelmän huomioiminen on myös päivitetty ehdotusvaiheeseen. Esille nostetut näkökohdat käsitellään kaavaselostuksessa.

Sen jälkeen, kun kaavaluonnos on ollut nähtävillä ja palautetta on saatu sekä viranomaisilta että yksityishenkilöiltä, hankkeen laajuutta on tarkistettu ja aluetta on tiivistetty. Ehdotusvaiheeseen tuulivoimaloiden lukumäärää on vähennetty 26:sta 22:een, mikä lieventää vaikutuksia kaikilla osa-alueilla, jotka otettiin esille perustellussa päätelmässä. Tarkemmat vaikutusarvioinnit kyseisille osa-alueille esitetään kaavaselostuksessa.

- Man har minskat på planområdet från MKB-förfarandet och vindkraftverk 15 och 20 som låg närmast riksväg 8 har tagits bort. Planområdet gränsar således inte längre mot riksväg 8, och vi har således inget att anmärka på placeringen av vindkraftverken.

Bemötande: Noterat, föranleder inte åtgärder. Till planförslagsskedet har vindkraftverkens antal ytterligare minskats.

Kaava-alueen rajausta on pienennetty YVA-menettelyssä esitetystä ja lähimpänä valtatieä 8 sijainneet tuulivoimat 15 ja 20 on poistettu vaatimustemme mukaisesti. Kaava-alue ei siten enää rajaudu valtatiehen 8, eikä meillä ole enää huomautettavaa tuulivoimaloiden sijoittelusta.

Vastine: Huomioitu, ei aiheuta toimenpiteitä. Tuulivoimaloiden lukumäärää on vähennetty edelleen kaavaehdotusvaiheeseen.

- I Österbottens landskapsplaner 2040 och 2050 (förslag) är riksväg 8 märkt ut som en vägsträckning som bör förbättras vid planområdet. I praktiken betyder förbättringen att man ska bygga en 2+2-filig omkörningsfil med mitträcke. Inkörningen till planområdet är ritad på en enskild väg som börjar från riksväg 8, vars anslutning till riksväg 8 troligen kommer att kapas av då omkörningsfilerna förverkligas. En ersättande anslutning till ifrågavarande enskilda väg skulle byggas på ett annat ställe. Vi poängterar, att det finns inga vägplaner eller beslut på förverkligande av omkörningsfilerna, så det möjliga byggandet är inte aktuellt de närmaste åren. Det finns ändå orsak att höra efter situationen gällande omkörningsfilerna (liksom det eventuella vägprojektet gällande transportrutten från hamnområdet till projektområdet) från Södra Österbottens NTM-centralens ansvarsområde för Trafik- och infrastruktur då tidpunkten för byggandet av vindkraftsprojektet närmar sig.

Bemötande: Noterat, föranleder inte åtgärder i detta skede.

Pohjanmaan maakuntakaavasoissa 2050 ja 2050 (ehdotus) valtatie 8 on merkitty parannettava tielinjana kaava-alueen kohdalla. Käytännössä parantaminen tarkoittaa 2+2 kaistaisen, keskikaiteellisen ohituskaistaosuuden rakentamista. Sisäänajo kaava-alueelle on piirretty valtatieltä 8 lähtevältä yksityistieltä, jonka liittymä valtatielle 8 todennäköisesti katkaistaisiin ohituskaistojen toteutuessa. Korvaava yhteys ko. yksityistielle rakennettaisiin toisaalle. Korostamme, ettei ohituskaistojen tiesuunnittelusta tai toteuttamisesta ole päätöksiä, joten niiden mahdollinen rakentaminenkaan ei ole lähivuosien asia. Ohituskaistojen tilanteesta (kuten myös sata-masta hankealueelle johtavalle kuljetusreitille mahdollisesti kohdistuvasta tiehankkeesta) on kuitenkin syytä tiedustella Etelä-Pohjanmaan ELY-keskuksen Liikenne- ja infrastruktuurivastuualueelta tuulivoimahankkeen rakentamisajankohdan lähestyessä.

Vastine: Huomioitu, ei aiheuta toimenpiteitä tässä vaiheessa.

- I MKB-programmet för Björkbackens vindkraftsprojekt granskades två alternativ för förverkligande, 26 kraftverk och 19 kraftverk. I den motiverade slutsatsen har kontaktmyndigheten ansett, att för att förebygga de negativa miljökonsekvenserna i den fortsatta planeringen av projektet borde man minska på det totala antalet kraftverk. I delgeneralplanens planutkast föreslår man ändå fortsättningsvis att 26 kraftverk ska byggas. Jämfört med kraftverksalternativen i MKB-programmet har placeringen av kraftverken i planutkastet förtätats, och vid placeringen har områdets naturvärden huvudsakligen beaktats på en tillräcklig nivå. Enligt MKB-programmets fågelinventering sker det en omfattande fågelflyttning genom planutkastområdet och projektets konsekvenser för flyttfåglarna med beaktande av samverkande konsekvenser, bedöms som måttligt negativ, speciellt för havsörnen.

Bemötande: Efter att planutkastet varit till påseende, och respons av såväl myndigheter som privatpersoner erhållits, har projektets omfattning granskats. Till förslagsskedet har vindkraftverkens antal minskats från 26 till 22, vilket leder till lindrade konsekvenser för alla delområden som togs upp i den motiverade slutsatsen. Alla naturvärden inom området har beaktats. Konsekvenser för fåglar minskar även då antalet vindkraftverk minskas. Uppdaterade konsekvensbedömningar presenteras i planförslagets planbeskrivning.

Rumikaträsket och Norrmossen samt Jeppoträskområdet konstateras vara baserat på fågelinventeringen ett fågelmässigt värdefullt område, som stora fåglar använder som mat- och rastplatser. Enligt Natursvårdslagens 70 § 3 moment är det förbjudet att avsiktligt störa individer, i synnerhet under förökningstiden, på viktiga rastplatser under flyttningen eller på platser som annars är viktiga under deras livscykel. De negativa konsekvenserna för fågelbeståndet kunde lindras, om man gav upp att bygga den i planutkastet föreslagna kraftverk nummer 1. Det här skulle minska på olägenheterna som orsakas för fågelbeståndet under flyttningen i Jeppoträskområdet samt skulle det förtäta projektområdet ytterligare, vilken även kunde ha lindrande effekt på fågelbeståndet. Södra Österbottens NTM-central sammanfaller med kontaktmyndighetens och Forsstyrelsens synpunkt om att bedömningen gällande havsörnen är det nödvändigt att förtydliga bedömningen baserad på beräkningar som grundar sig på populationsmodeller och att komplettera metoder för att lindra konsekvenserna på fågelbeståndet med teknologiska lösningar, som t.ex. radarassisterad stoppning av turbinerna.

Bemötande: Efter att planutkastet varit till påseende, och respons av såväl myndigheter som privatpersoner erhållits, har projektets omfattning granskats. Till förslagsskedet har vindkraftverkens antal minskats från 26 till 22. Rumikaträsket och Norrmossen berörs inte direkt av byggande, vindkraftverken har placerats utanför de värdefulla områdena. Vindkraftverk nr 1 är en av de kraftverk som tagits bort till förslagsskedet.

Projektets konsekvenser för havsörnen har kompletterats efter MKB-fasen i planutkastets planbeskrivning, och beräkningar baserade på populationsmodeller samt åtgärder för att minska påverkan har beaktats. Dessa presenteras också i planförslaget. I planförslaget rekommenderas att en uppföljnings- och skyddsplan för havsörnen utarbetas innan kraftverken byggs. Som en av åtgärderna för att minska påverkan kan tekniska lösningar, såsom radarsystem för att bistå med stoppande av kraftverken, inkluderas.

Björkbacken tuulivoimahankkeen YVA-ohjelmassa tarkasteltiin kahta toteuttamisvaihtoehtoa, 26 tuulivoimalaa ja 19 tuulivoimalaa. Perustellussa päätelmässä yhteisviranomainen on katsonut, että hankkeen jatkosuunnittelussa tulee merkittävien kielteisten ympäristövaikutusten ehkäisemiseksi vähentää voimaloiden kokonaismäärää. Osayleiskaavan kaavaluonnoksessa kuitenkin

esitetään edelleen rakennettavaksi 26 voimalaa. Verrattuna YVA-ohjelman voimalavaihtoehtoihin, kaavaluonnoksessa voimaloiden sijoittelua on tiivistetty ja sijoittelussa on pääosin huomioitu alueen luontoarvot riittävällä tasolla. YVA-ohjelman linnustoselvityksen mukaan kaavaluonnosalueen kautta tapahtuu runsaasti lintujen muuttoa ja hankkeen vaikutuksia muuttolinnustoon yhteisvaikutukset huomioiden arvioidaan kohtalaisen kielteiseksi, erityisesti merikotkaan.

Vastine: Sen jälkeen, kun kaavaluonnos on ollut nähtävillä ja palautetta on saatu sekä viranomaisilta että yksityishenkilöiltä, hankkeen laajuutta on tarkistettu. Ehdotusvaiheeseen tuulivoimaloiden lukumäärää on vähennetty 26:sta 22:een, mikä lieventää vaikutuksia kaikilla osa-alueilla, jotka otettiin esille perustellussa päätelmässä. Kaikki alueen luontoarvot on otettu huomioon. Vaikutukset lintuihin vähenevät myös, kun tuulivoimaloiden määrää vähennetään. Päivitetty vaikutusarviot esitetään kaavaehdotuksen kaavaselostuksessa.

Rumikatrasket ja Norrmossen sekä Jeppotrasketin alue todetaan linnustoselvityksen perusteella linnustollisesti arvokkaiksi alueiksi, joita kookkaat linnut käyttävät ruokailu- ja levähdysalueinaan. Luonnonsuojelulain 70 § 3 momentin mukaan kiellettyä on rauhoitettujen eläinlajien yksilöiden tahallinen häiritseminen, erityisesti eläinten lisääntymisaikana, tärkeillä muuton aikaisilla levähdyspaikoilla. Linnustoon kohdistuvia kielteisiä vaikutuksia voitaisiin lieventää, jos kaavaluonnoksessa esitetyn voimalan numero 1 rakentamisesta luovuttaisiin. Tämä vähentäisi linnustoon kohdistuvaa muutonaikaista häirintää Jeppotrasketin alueella sekä tiivistäisi hankealuetta entisestään, jolla voisi myös olla lieventävä vaikutus linnustoon. Etelä-Pohjanmaan ELY-keskuksen luonnonsuojeluyksikkö yhtyy yhteysviranomaisen ja Metsähallituksen näkemykseen siitä, että merikotkan osalta arviointia on tarpeen tarkentaa populaatiomalleihin perustuvalla laskelmilla ja linnustovaikutusten lieventämiskeinoja täydentää teknologisin ratkaisuin esimerkiksi tutka-avusteisella voimaloiden pysäyttämällä.

Vastine: Sen jälkeen, kun kaavaluonnos on ollut nähtävillä ja palautetta on saatu sekä viranomaisilta että yksityishenkilöiltä, hankkeen laajuutta on tarkistettu. Ehdotusvaiheeseen tuulivoimaloiden lukumäärää on vähennetty 26:sta 22:een. Rumikatrasketiin ja Norrmosseniin ei kohdistu suoria vaikutuksia, sillä voimalat on sijoitettu arvokkaiden alueiden ulkopuolelle. Tuulivoimala numero 1 on yksi voimaloista, jotka on poistettu ehdotusvaiheeseen.

Hankkeen vaikutusarviointia merikotkaan on täydennetty YVA-selostusvaiheen jälkeen kaavaluonnokseen ja huomioitu mm. populaatiomalleihin perustuvia laskelmia ja vaikutusten lieventämiskeinoja. Nämä esitetään myös kaavaehdotuksessa. Kaavaehdotuksessa suositellaan laadittavan ennen voimaloiden rakentamista seuranta- ja suojelusuunnitelma merikotkalle, jossa yhtenä lieventämiskeinona voivat olla teknologiset ratkaisut kuten tutka-avusteinen voimaloiden pysäyttäminen.

- I planbeskrivningen för delgeneralplan för Björkbackens vindkraftpark konstateras att byggnadsarbetet för projektet inte kommer att påverka de kända livsmiljöerna, födoplasterna eller andra för arten lämpliga livsmiljöer. I den motiverade slutsatsen från kontaktmyndigheten konstateras dock att byggnadsplatsen för kraftverk nummer 2 kommer ha stora konsekvenser på flygekorrens livsmiljö och att det i projektets fortsatta planering främst bör sökas en alternativ byggnadsplats för kraftverk nummer 2 som inte påverkar det upptäckta flygekorreområdet negativt. I utkastet till detaljplan för Björkbackens vindkraftsområde har kraftverket, som nu har nummer 9, planerats för samma byggnadsplats. Naturvårdsenheten påpekar att byggandet av kraftverk nummer 9 sannolikt skulle leda till konsekvenser som strider mot naturvårdslagens § 78, eftersom byggandet skulle leda till försämring och förstöring av flygekorrens föröknings- och rastplatser, vilket är förbjudet enligt nämnd paragraf. I den motiverade slutsatsen från kontakt-

myndigheten anges också att konsekvenser för flygekorrens livsmiljö nära kraftverk 13 kan undvikas genom att omplacera kraftverket och servicevägen i projektets fortsatta planering. I planutkastet har nästan samma plats planerats för kraftverk nummer 15. Det framgår inte av utkastet om platsen för kraftverket och servicevägen har planerats att ändras tillräckligt så att flygekorrens revir inte riskerar att försvagas eller försvinna.

Bemötande: Myndigheten har sett fel, inga vindkraftverk har anvisats i områden med flygekorre i planutkastet. Flyttningar har gjorts mellan MKB-skedet och planutkastskedet så dessa inte ska vara motstridiga. I utkastskedets planbeskrivning har med bilder separat anvisats de platser som under MKB-skedet besatt naturvärden (flygekorre), men som inte längre besitter dessa för att skogen är avverkad. Alla flygekorrområden som skilt ska beaktas inom planområdet, anvisades i en separat bild under kap 3.2.2 i utkastskedets planbeskrivning. Bilden har uppdaterats till förslagsskedet.

De byggnadsåtgärder som föreslås i planförslaget påverkar inte flygekorrarnas kända livsmiljöer, födosöksområden eller andra för arten lämpliga habitat.

Alla ändringar som gjorts mellan planutkastskedet och planförslagsskedet har utretts och rapporterats i separat bilaga 4.

Björkbackenin tuulivoimaosayleiskaavan kaavaselostuksessa todetaan, että hankkeen rakentamistoimet eivät kohdistu liito-oravien tunnettuihin elinpiireihin, ruokailualueisiin eivätkä muutenkaan lajille soveltuviin elinympäristöihin. Yhteisviranomaisen perustellussa päätelmässä kuitenkin todetaan, että voimalan nro 2 rakentamispaikalla vaikutukset liito-oravan elinpiiriin ovat suuria ja hankkeen jatkosuunnittelussa tulee voimalalle nro 2 ensisijaisesti hakea vaihtoehtoinen rakennuspaikka, joka ei vaikuta heikentävästi havaittuun liito-oravan reviriin. Björkbackenin tuulivoimaosayleiskaavan luonnoksessa samalle rakentamispaikalle on edelleen suunniteltu voimala, jonka numero on nyt 9. Luonnonsuojeluyksikkö huomauttaa, että voimalan nro 9 rakentaminen todennäköisesti johtaisi luonnonsuojelulain 78 § vastaisiin vaikutuksiin, sillä rakentaminen johtaisi liito-oravan lisääntymis- ja levähdyspaikkojen heikentämiseen ja hävittämiseen, mikä on ko. pykälän nojalla kielletty. Yhteisviranomaisen antamassa perustelussa päätelmässä todetaan myös, että voimalan 13 läheisyydessä sijaitsevan liito-oravan elinpiiriin kohdistuvia vaikutuksia voidaan välttää voimalan ja huoltotien uudelleensijoittelulla jatkosuunnittelussa. Kaavaluonnoksessa lähes samalle paikalle on suunniteltu voimala nro 15. Luonnoksesta ei selviä onko voimalan sijoitusta ja huoltotietä suunniteltu muutettavan riittävästi, jotta liito-oravan reviri ei ole vaarassa heikentyä tai hävitä.

Vastine: Viranomaisen on nähnyt väärin, tuulivoimaloita ei ole osoitettu alueille, joissa on liito-oravaa kaavaluonnoksessa. Siirtoja on tehty YVA-vaiheen ja kaavaluonnosvaiheen välillä, jotta ne eivät olisi ristiriidassa. Luonnosvaiheen kaavaselostuksessa on kuvien avulla erikseen osoitettu ne paikat, joissa YVA-vaiheessa oli luontoarvoja (liito-orava), mutta joista metsä on häkattu, niin luontoarvoa ei enää ole. Kaikki liito-orava-alueet, jotka tulee huomioida kaava-alueella, osoitettiin erillisessä kuvassa kohdassa 3.2.2 kaavaluonnoksen kaavaselostuksessa. Kuvaa on päivitetty ehdotusvaiheeseen.

Kaavaehdotuksessa esitetyt rakentamistoimet eivät kohdistu liito-oravien tunnettuihin elinpiireihin, ruokailualueisiin eivätkä muutenkaan lajille soveltuviin elinympäristöihin.

Kaikki muutokset, jotka on tehty kaavaluonnosvaiheen ja kaavaehdotusvaiheen välillä, on selvitetty ja raportoitu erillisessä liitteessä 4.

- I planbeskrivningen konstateras att i de fladdermusinventeringar som utförts på projektområdet har man inte observerat föröknings- och rastplatser i enlighet med naturvårdslagen 78 §. I kontaktmyndighetens motiverade slutsats konstaterar man ändå att de för flygekorren lämpliga områden med hålträd i gammal eller mogen skog också kan vara lämpliga livsmiljöer för fladdermöss och därmed kan bedömas som potentiella föröknings- och rastplatser. Utredningen visar inte om de småskaliga klippområdena söder och sydost om kraftverk nr 17 (tidigare nr 12) vid Muskanberget är lämpliga som föröknings- och rastplatser för fladdermöss. Naturskyddsenheten delar kontaktmyndighetens syn att det är nödvändigt att precisera och bedöma tidigare nämnda potentiella föröknings- och rastplatser och viktiga passager mellan dem, eftersom förstöring eller försämring av dem kan i praktiken leda till förstöring eller försämring av föröknings- och rastplatserna.

Bemötande: I planförslaget föreslås inga vindkraftverk eller annan vindkraftsinfrastruktur på områden med gamla skogar som innehåller hålträd och lämpar sig för flygekorren (vilka också kan vara viktiga områden för fladdermöss) eller på de små blockmarkerna söder om Muskanberget, vilka är skyddade enligt 10 § i Skogslagen. I naturinventeringarna under MKB-fasen identifierades ett viktigt födosöksområde för fladdermöss (klass II), men detta har sedan dess kalavverkats.

Till planförslagsskedet har placeringen av servicevägar uppdaterats för att bättre ta hänsyn till områdets steniga och blockrika terräng. Med hänsyn till att planområdet till största delen förblir skogsbruksmark och att den planerade vindkraftsinfrastrukturen endast utgör en liten del av området, kvarstår potentiella rast- och förökningsplatser för fladdermöss samt förbindelseleder mellan dessa. Nya servicevägar kan till och med öka nordfladdermusens jaktområden och förbindelseleder, eftersom arten föredrar jakt längs öppna områdets kanter och använder dessa som förbindelseleder (till exempel skogsbilvägar).

Kaavaselostuksessa todetaan, että hankealueella tehdyissä lepakkoselvityksissä ei havaittu luonnonsuojelulain 78 § mukaisia lisääntymis- ja levähdyspaikkoja. Yhteysviranomaisen perustellussa päätelmässä kuitenkin todetaan, että liito-oravalle soveltuvat, kolopuita sisältävät vanhan tai varttuneen metsän kuviot soveltuvat myös lepakoiden elinympäristöksi ja voitaisiin näin arvioida potentiaalisiksi lisääntymis- ja levähdyspaikoiksi. Selostuksesta ei käy ilmi soveltuvatko Muskanbergetillä voimalan nro 17 (aiempi nro 12) etelä- ja kaakkoispuolella sijaitsevat pienalaiset louhikot lepakoiden lisääntymis- ja levähdyspaikoiksi. Luonnonsuojeluyksikkö yhtyy yhteysviranomaisen näkemykseen siitä, että lepakkoselvitystä on tarpeen tarkentaa ja arvioida edellä mainittuja potentiaalisia lisääntymis- ja levähdyspaikkoja ja niiden välisiä tärkeitä siirtymäreittejä, koska näiden hävittäminen tai heikentäminen voi käytännössä johtaa lisääntymis- ja levähdyspaikkojen hävittämiseen tai heikentämiseen.

Vastine: Kaavaehdotuksessa ei esitetä tuulivoimaloita tai muutakaan tuulivoimainfrastruktuuria liito-oravalle soveltuville, kolopuita sisältäville, vanhan metsän kuviolle (jotka voisivat olla lepakoille tärkeitä alueita) eikä Muskanbergetin eteläpuolella oleville pienialaisille louhikoille, jotka ovat Metsälain 10§:n kohteita. YVA-vaiheen luontoselvityksissä tunnistettiin yksi lepakoille tärkeä ruokailualue (luokka II) mutta se on sittemmin avohakattu.

Kaavaehdotusvaiheeseen on huoltoteiden sijoitusta päivitetty huomioiden aiempaa enemmän alueen kivikkoja ja louhikkoja. Kun otetaan huomioon se, että kaava-alue säilyy valtaosin metsätalousalueena ja suunnitellun tuulivoimainfrastruktuurin määrä on vain pieni osa kaava-alueesta, säilyy siellä lepakoille potentiaalisia lisääntymis- ja levähdyspaikkoja sekä siirtymäreittejä

niiden välillä. Uudet huoltotiet saattavat jopa lisätä pohjanlepakon saalistusalueita ja siirtymäreittejä alueella, sillä laji suosii avoimien alueiden reunoja saalistuksessa sekä siirtymäreitteihin (mm. metsäautoteitä).

- I utkastet för delgeneralplanen för Björkbackens vindkraftspark presenteras ett luo-3 område, som beskrivs som område som är särskilt viktigt med tanke på naturens mångfald. Bestämmelsen förklaras inte ytterligare i planbeskrivningen, och därmed förblir områdets särdrag och värden otydliga. I planbestämmelserna borde man entydigt uppfatta vilka naturvärden bestämmelser skyddar och ifall objektet är direkt skyddat enligt lag.

Bemötande: Det aktuella luo-3-området innehåller konfidentiell naturinformation, och dess grunder kan därför inte redovisas mer detaljerat i ett offentligt dokument. Områdets naturvärden framgår av den konfidentiella fågelinventeringsrapportens bilaga 5 (Ramboll 2021). Området är inte direkt strikt skyddat enligt lagstiftningen, men att beakta det bidrar till att öka naturens och artmångfaldens variation i området.

Björkbackenin tuulivoimaosayleiskaavan luonnoksessa esitetään yksi luo-3 alue, jonka kerrotaan olevan maa- ja metsätalousvaltainen alue, jolla on erityisiä ympäristöarvoja. Määräystä ei avata enempää kaavaselostuksessa, joten alueen ominaispiirteet ja arvot jäävät epäselväksi. Kaavamääräyksessä tulisi yksiselitteisesti ymmärtää mitä luontoarvoja määräys turvaa ja onko kohde esimerkiksi suoraan lakisääteisesti suojattu.

Vastine: Kyseinen luo-3 alue sisältää salassa pidettävää luontotietoa eikä sen perusteita voi julkisessa asiakirjassa tarkemmin avata. Kyseisen alueen luontoarvot ilmenevät linnustoselvitysraportin (Ramboll 2021) salassa pidettävästä viranomaisliitteestä nro 5. Kohde ei ole suoraan lainsäädännöllä tiukasti suojeltu mutta sen huomioiminen lisää alueen luonnon ja lajiston monimuotoisuutta.

- Kontaktmyndighetens motiverade slutsats borde tas i beaktande i förslagsskedet för Delgeneralplan för Björkbackens vindkraftspark.

Bemötande: Den motiverade slutsatsen beaktas i planlägningsprocessen, redogörelse för hur denna beaktats ingår i planbeskrivningen. I och med att man till förslagsskedet minskat antalet kraftverk, och därigenom lindrat konsekvenserna, beaktas den motiverade slutsatsen ytterligare, och kan anses vara i linje med framförda synpunkter.

Yhteisviranomaisen antama perusteltu päätelmä tulee huomioida Björkbackenin tuulivoimaosayleiskaavan ehdotusvaiheessa.

Vastine: Perusteltu päätelmä huomioidaan kaavoitusprosessissa, selostus siitä miten tämä on huomioitu, sisältyy kaavaselostukseen. Ehdotusvaiheessa voimaloiden määrää on vähennetty, mikä on lieventänyt vaikutuksia. Näin ollen perusteltu päätelmä otetaan paremmin huomioon ja voi nähdä, että se on linjassa esitettyjen näkemysten kanssa.

2. Österbottens förbund / Pohjanmaan liitto

- Österbottens förbund vill lyfta fram att både Österbottens landskapsplan 2040 och förslaget till Österbottens landskapsplan 2050 med de beteckningar som berör planläggningsområdet redogörs väl i planbeskrivningen. Med tanke på att delgeneralplanprocessen går parallellt med utarbetandet av Österbottens landskapsplan 2050 bör eventuella ändringar i planlösningen för landskapsplanen noteras i den fortsatta beredningen av delgeneralplanen. Utöver de beteckningar som berör planläggningsområdet bör även beskrivas på vilket sätt den valda planlösningen beaktar landskapsplanens målsättningar.

Bemötande: Noterat. I planbeskrivningen konstateras att planutkastet kan anses vara i enlighet med kommande landskapsplan 2050, principerna i landskapsplanen följs och konsekvenserna av mindre avvikelser från tv-områdets avgränsning har utretts och konstaterats fungerande. Till förslagsskedet har vindkraftverkens antal minskats från 26 till 22, vilket minskar konsekvenserna.

Pohjanmaan liitto haluaa nostaa esille, että sekä Pohjanmaan maakuntakaava 2040 että Pohjanmaan maakuntakaavaehdotus 2050 merkinnöillään, jotka koskevat kaavoitusalueita selostetaan hyvin kaavaselostuksessa. Ottaen huomioon, että osayleiskaavaprosessi tapahtuu rinnakkain Pohjanmaan maakuntamaavan 2050 laatimisen kanssa, on mahdolliset muutokset maakuntakaavan kaavaratkaisussa otettava huomioon osayleiskaavan jatkovalmistelussa. Suunnittelualuetta koskevien merkintöjen lisäksi tulisi kuvata, miten valittu kaavaratkaisu ottaa huomioon maakuntakaavan tavoitteet.

Vastine: Huomioitu. Kaavaselostuksessa todetaan, että kaavaluonnoksen voidaan katsoa olevan sopusoinnussa tulevan maakuntakaavan 2050 kanssa, maakuntakaavan periaatteita noudatetaan, ja tv-alueen rajauksen pienempien poikkeamien vaikutukset on selvitetty ja todettu toimiviksi.

Ehdotusvaiheeseen tuulivoimaloiden määrä on vähennetty 26:sta 22:een, mikä vähentää vaikutuksia.

- Utbyggnad av vindkraft som är av regional betydelse styrs av landskapsplanen. I Österbottens landskapsplan 2040 anvisas ett område för vindkraftverk som är betydligt mindre än delgeneralplanen. Som framkommer ovan utarbetas Österbottens landskapsplan 2050 som bäst och i samband med planprocessen har nya potentiella områden för vindkraftsproduktion av regional betydelse utretts. I förslaget till Österbottens landskapsplan 2050 anvisas ett område för vindkraftverk som i stort sett överensstämmer med delgeneralplanen, bortsett från ett vindkraftverk i delgeneralplanområdets västra del (tv-7 i planutkastet). I planbeskrivningen framkommer att två fritidsbyggnader i det berörda området har ändrat till ekonomibygnader under planprocessen. Utgångspunkten är att målen i landskapsplanen inte äventyras och om förutsättningarna att avvika från landskapsplanen område för vindkraftverk finns, anser Österbottens förbund att grunderna för den valda planlösningen tydligt bör anges i planbeskrivningen.

Bemötande: Avvikelsen från landskapsplan 2040 har motiverats i planutkastets planbeskrivning. Delgeneralplanen anses följa principerna i landskapsplanen 2050. Konsekvenserna av mindre avvikelser från tv-områdets avgränsning har utretts och konstaterats fungerande.

Tuulivoiman rakentamista, jolla on alueellista merkitystä, ohjataan maakuntakaavassa. Pohjanmaan maakuntakaavassa 2040 osoitetaan tuulivoimaloille tarkoitettu alue, joka on huomattavasti pienempi kuin osayleiskaavassa. Kuten yllä mainittiin, Pohjanmaan maakuntakaavaa 2050 laaditaan parhaillaan, ja kaavaprosessin yhteydessä on tutkittu uusia alueellisen merkityksen

omaavia potentiaalisia tuulivoimantuotantoalueita. Pohjanmaan maakuntakaavan 2050 luonnoksessa osoitetaan tuulivoimaloille alue, joka pääpiirteissään vastaa osayleiskaavaa, lukuun ottamatta yhtä osayleiskaava-alueen länsiosassa sijaitsevaa tuulivoimalaa (tv-7 luonnoksessa). Kaavaselistuksessa selviää, että kaksi alueen vapaa-ajan rakennusta on kaavoitusprosessin aikana muuttunut talousrakennuksiksi. Lähtökohtana on, että maakuntakaavan tavoitteita ei vaaranneta, ja jos on edellytyksiä poiketa maakuntakaavan alueesta tuulivoimaloille, katsoo Pohjanmaan liitto, että valitun kaavoitusratkaisun perustelut on selkeästi esitettävä kaavaselistuksessa.

Vastine: Poikkeama maakuntakaavasta 2040 on perusteltu kaavaluonnoksen kaavaselistuksessa. Osayleiskaavan katsotaan noudattavan maakuntakaavan 2050 periaatteita. Tv-alueen rajauksen pienempien poikkeamien vaikutukset on selvitetty ja todettu toimiviksi.

- I förslaget till Österbottens landskapsplan 2050 anvisas en stor transformatorstation (en-s) invid Toby-Hirvisuo kraftledning, för vilken det planbeteckningen gäller bygginskränkning enligt 33 § i markanvändnings- och bygglagen. I delgeneralplaneutkastet anvisas ett område för energiförsörjning, där det i planbeskrivningen framkommer att Fingrids elstation ska byggas. I planhandlingarna framkommer däremot inte vilka utredningar områdesreserveringen grundar sig på eller huruvida utrymmesbehovet för anslutningsledningar till transformatorstationen har utretts och beaktats i planlösningen.

Bemötande: Planbeskrivningen har kompletterats gällande vilka utredningar som gjorts för området. Ärendet har utretts dels av Fingrid, dels av aktören via Björkbackens MKB- och planläggningsprocess.

Gällande anslutande ledningar till den nya elstationen, som kommer via andra projekt in i området, har dessa utretts i samband med projektvisa MKB- och planläggningsprocesser. Utredningsresultaten nyttjas i planeringen av Björkbacken och redovisas i planbeskrivningen.

Pohjanmaan maakuntakaavaehdotuksessa 2050 on osoitettu suurmuuntamoasema (en-s) Tuovila-Hirvisuon voimansiirtojohtoon viereen, minkä alueella on voimassa rakentamisrajoitus maankäyttö- ja rakennuslain 33 § nojalla. Osayleiskaavaluonnoksessa on osoitettu energiahuollon alue, mihin on kaavaselistuksen mukaan suunniteltu rakennettavaksi Fingridin sähköasema. Kaava-asiakirjoista ei kuitenkaan käy ilmi mihin selvityksiin aluevaraus perustuu tai mikäli liityntäjohtojen tilantarvetta muuntoasemalle on selvitetty ja otettu huomioon kaavaratkaisussa.

Vastine: Kaavaselistusta on täydennetty alueelle tehtyjen selvitysten osalta. Asiaa ovat selvittäneet sekä Fingrid että toimija Björkbackenin YVA- ja kaavoitusprosessin yhteydessä.

Uuden sähköaseman liityntäjohtojen osalta, jotka tulevat alueelle muiden hankkeiden kautta, on selvitetty hankekohtaisten YVA- ja kaavoitusprosessien yhteydessä. Selvitysten tuloksia hyödynnetään Björkbackenin suunnittelussa, ja ne esitetään kaavaselistuksessa.

- I näromgivningens finns flera vindkraftsområden, som antingen är i drift, planerade eller under planering. I den fortsatta planeringen är det därför viktigt att de sammanverkande konsekvenserna dessa tillsammans ger upphov till beaktas. Speciell uppmärksamhet bör fästas vid de sammantagna konsekvenserna för fåglar.

Bemötande: Alla officiella projekt i närområdet beaktas i planläggningen.

Lähialueella on useita joko toiminnassa olevia, suunniteltuja tai suunnitteilla olevia tuulivoimala-alueita. Jatkosuunnittelussa on sen vuoksi tärkeätä, että näistä aiheutuvat yhteisvaikutukset

otetaan huomioon. Erityisesti tulee kiinnittää huomiota linnustoon kohdistuviin yhteisvaikutuksiin.

Vastine: Kaavoituksessa huomioidaan kaikki lähialueen viralliset hankkeet.

- Österbottens förbund vill också lyfta fram vikten av samarbete vindkraftsprojekten emellan vid planering och förverkligande av vindkraftsparkerna och deras elöverföring. Förslaget till Österbottens landskapsplan 2050 har kompletterats med en allmän planeringsbestämmelse och rekommendation om produktion, överföring och lagring av energi. I bestämmelsen lyfts bland annat att vid planeringen av område för energiproduktion ska särskild uppmärksamhet fästas vid att samordna energiproduktion, -överföring och lagring med övrig områdesanvändning. Rekommendationen är att kraftledningar i första hand koncentreras till en gemensam ledningskorridor och gemensamma stolpar samt att jordkablar används där det är möjligt.

Bemötande: Noterat. Detta diskuteras aktörer emellan.

Pohjanmaan liitto haluaa myös nostaa esille yhteistyön tärkeyden tuulivoimahankkeiden välillä tuulivoimapuistojen suunnittelussa ja toteutuksessa ja niiden sähkönsiirrossa. Pohjanmaan maakuntakaavaehdotuksesta 2050 on täydennetty yleisellä suunnittelumääräyksellä koskien energiatuotantoa, -siirtoa ja -varastointia. Määräyksessä nostetaan esiin, että energiatuotantoalueita suunniteltaessa on kiinnitettävä erityisesti huomiota energiatuotannon, -siirron ja -varastoinnin yhteensovittamiseen muuhun alueidenkäyttöön. Suosituksena on, että voimansiirtojohdot tulee ensisijaisesti keskittää yhteiseen johtokäytävään ja yhteispylväisiin sekä käyttää maakaapeleita, kun se on mahdollista.

Vastine: Huomioitu. Tästä keskustellaan toimijoiden kesken.

- Österbottens förbund vill påpeka att utkastet till delgeneralplan inte är i enlighet med Österbottens landskapsplan 2040. Planutkastet är inte heller helt i enlighet med förslaget till Österbottens landskapsplan 2050.

Bemötande: Delgeneralplanen anses vara i enlighet med principerna som anvisas i Österbottens landskapsplan 2050, vilken har godkänts den 16.12.2024. Alla byggplatser för vindkraftverk och servicevägar har utretts noggrannare i delgeneralplaneprocessen än i landskapsplanens utredningar, varvid man kan vara säker på att lösningarna är fungerande.

Pohjanmaan liitto haluaa huomauttaa, että osayleiskaavaluonnos ei ole Pohjanmaan maakuntakaavan 2040 mukainen. Kaavaluonnos ei ole myöskään aivan Pohjanmaan maakuntakaavaehdotuksen 2050 mukainen.

Vastine: Osayleiskaavan katsotaan olevan 16.12.2024 hyväksytyn Pohjanmaan maakuntakaavan 2050 periaatteiden mukainen. Kaikki tuulivoimaloiden rakennuspaikat ja huoltotiet on selvitetty osayleiskaavaprosessissa tarkemmin kuin maakuntakaavan selvityksissä, minkä ansiosta voidaan olla varmoja ratkaisujen toimivuudesta.

3. Österbottens räddningsverk / Pohjanmaan pelastuslaitos

- Österbottens räddningsverk påpekar att det enligt deras vetenskap finns risker gällande vindkraftverk som kan inverka på en sund och trygg livsmiljö. Räddningsverket påpekar viktigheten med en projektspecifik riskanalys gällande iskast, brandrisker och olycksrisker med därpå tillhörande utredning (brandteknisk-/säkerhetsteknisk utredning) eftersom planen efter godkännande kan, baserat på MBL § 77, användas som grund för beviljande av bygglov. I utredningen bör det framgå hur de i riskanalysen nämnda riskerna hanteras, så att man kan bedöma om de i bygglovet presenterade skyddsåtgärderna är tillräckliga i samband med att bygglov beviljas.

Bemötande: Planförslaget har kompletterats med bestämmelse gällande brandrisker och säkerhet. Bestämmelsen lyder "I bygglovsskedet ska riskanalyser gällande brandsäkerhet och isning uppgöras".

Pohjanmaan pelastuslaitos huomauttaa, että heidän tietojensa mukaan on olemassa riskejä tuulivoimaloihin liittyen, jotka voivat vaikuttaa terveelliseen ja turvalliseen elinympäristöön. Pelastuslaitos korostaa, että hankekohtainen riskianalyysi koskien jäänheittoa, palovaaraa ja onnettomuusriskejä on tärkeää, samoin niitä koskeva selvitys (palotekninen/turvatekninen selvitys), koska kaava voi hyväksynnän jälkeen toimia perustana rakennuslupan myöntämiselle MRL § 77 perusteella. Selvityksessä tulisi käydä ilmi, kuinka riskianalyysissä mainitut riskit käsitellään, jotta voidaan arvioida, ovatko rakennusluvassa esitetyt suojatoimenpiteet riittäviä rakennuslupaa myönnettäessä.

Vastine: Kaavaehdotusta on täydennetty määräyksellä koskien palovaaraa ja turvallisuutta. Määräys kuuluu "Rakennuslupavaiheessa on laadittava paloturvallisuutta ja jäätymistä koskevat riskianalyysit".

- Enligt räddningsverkets vetenskap innehåller kraftverken och dess transformationer och elstationer kemikalier, som eventuellt kan klassas som farliga. På grund av planens omfång finns det även skäl att senast i bygglovsskedet reda ut om verksamhetaidkaren är skyldig att göra en anmälan till räddningsmyndigheten om liten industriell användning och lagring av farliga kemikalier enligt lagen om säkerhet vid hantering av farliga kemikalier och explosiva varor (390/2005 24§).

Bemötande: Detta noteras i fortsatta planeringen. Alla krav beaktas i den tekniska planeringen och bygglovsskedet.

Pelastuslaitoksen tietojen mukaan voimalat ja niiden muuntajat ja sähköasemat sisältävät kemikaaleja, jotka mahdollisesti voidaan luokitella vaarallisiksi. Kaavan laajuuden vuoksi on myös syytä viimeistään rakennuslupavaiheessa selvittää, onko toiminnanharjoittaja velvollinen tekemään ilmoitusta pelastusviranomaiselle vaarallisen kemikaalin vähäisestä teollisesta käsittelystä ja varastoinnista vaarallisten kemikaalien ja räjähteiden käsittelyn turvallisuudesta koskevassa laissa (390/2005 24§).

Vastine: Huomioidaan jatkosuunnittelussa. Kaikki vaatimukset huomioidaan teknisessä suunnittelussa ja rakennuslupavaiheessa.

- Räddningsmyndigheten påminner om att räddningsverket inte har möjlighet att släcka en eventuell brand i vindkraftverk. Detta medför att ansvaret övergår till anläggningens ägare och verksamhetsidkaren, och att de för egen del är ansvariga att på området förebygga olyckor och minska följderna av en eventuell olycka genom att med egen beredskap ansvara för säkerheten i vindkraftsparken. Räddningsverket påminner om att den egna beredskapen även skall beaktas då kraftverkens säkerhetsteknik planeras (379/2011 14 §, 82 §).

Bemötande: Noterat, beaktas i den fortsatta planeringen.

Pelastusviranomainen muistuttaa, että pelastuslaitoksella ei ole mahdollisuutta sammuttaa mahdollista tulipaloa tuulivoimalassa. Tämän myötä vastuu siirtyy omistajalle ja toiminnanharjoittajalle, ja että he ovat omalta osaltaan vastuussa onnettomuuksien ehkäisemisestä alueella ja mahdollisien onnettomuuksien seurausten vähentämisestä omatoimisella varautumisellaan huolehtien tuulivoimapuiston turvallisuudesta. Pelastuslaitos muistuttaa vielä omatoimisen varautumisen huomioon ottaminen voimaloiden turvallisuustekniikan suunnittelussa (379/2011 14 §, 82 §).

Vastine: Huomioitu, huomioidaan jatkosuunnittelussa.

- Enligt räddningsverkets vetskap ställs det på grund av den egna beredskapen höga krav på säkerhetstekniken i ett vindkraftverk, och räddningsverket anser att säkerhetstekniken i kraftverket och på området bör specificeras redan i planprocessen. Som allmän grund och baserat på räddningslagen 379/2011 82§ anser räddningsverket att kraftverken skall förses med dygnet runt övervakat brandlarm som reagerar på rök, fast automatisk släckningsanläggning och primärsläckningsutrustning. "CFPA Europe Wind turbines fire protection guideline, CFPA-E Guideline No 22.2022" är en internationell anvisning om säkerheten i kraftverken där säkerhetsteknik framkommer. (379/2011 82§)

Bemötande: Alla krav beaktas i den tekniska planeringen och bygglovsskedet.

Pelastuslaitoksen tietojen mukaan omatoimisen varautumisen vuoksi tuulivoimaloiden turvallisuustekniikasta asetetaan korkeita vaatimuksia, ja pelastuslaitoksen mielestä tuulivoimaloiden ja alueen turvallisuustekniikka tulee tarkentaa jo kaavoitusprosessissa. Yleisenä perustana ja perustuen pelastuslain 379/2011 82§ pelastuslaitos on sitä mieltä, että voimalat tulisi varustaa ympärivuorokautisella valvottavalla palohälytysjärjestelmällä, joka reagoi savuun, kiinteällä automaattisella sammutusjärjestelmällä ja alkusammutuskalustolla. "CFPA Europe Wind turbines fire protection guideline, CFPA-E Guideline No 22.2022" on kansainvälinen ohje voimaloiden turvallisuudesta, jossa turvallisuustekniikka tulee esiin. (379/2011 82§)

Vastine: Kaikki vaatimukset huomioidaan teknisessä suunnittelussa ja rakennuslupavaiheessa.

- Det finns risk för isbildning på vindkraftverken. Enligt den information som räddningsmyndigheterna innehar framkommer fall där is slungats upp till 500 m från vindkraftverket. Utöver problematiken med isbildning finns det även risk för brand. Vid bränder har konstaterats att delar från kraftverket slungats upp till 500 m från kraftverket. Räddningsmyndigheten anser därför allmänt, att inga byggnader, friluftsleder eller övriga allmänna vistelseområden bör finnas närmare än 600 m från kraftverken, alternativt att det i den projektspecifika riskanalysen med tillhörande projektspecifik iskastutredning kan påvisas att mindre säkerhetsavstånd kan tillämpas.

Bemötande: Noterat. Området är ett sedvanligt skogsbruksområde, inga officiella rekreationsleder, byggnader eller andra känsliga objekt finns inom området. Iskastutredningar görs som

grund för bygglovet, vid behov kan driften av vindkraftverken anpassas på basen av utredningens resultat för att minimera risken av fallande is under riskfyllda förhållanden. Riskhanteringen behandlas i planbeskrivningen.

Tuulivoimaloissa on jäänmuodostuksen vaara. Pelastusviranomaisen tietojen mukaan esiintyy tapauksia, joissa jäätä on sinkoutunut jopa 500 m päähän tuulivoimalasta. Jäänmuodostumisongelman lisäksi on myös palovaara. Tulipaloissa on todettu voimalan osien sinkoutuva jopa 500 m päähän voimalasta. Pelastusviranomaisen katsoo siksi yleisesti ottaen, että rakennuksia, ulkoilureittejä tai muita yleisiä oleskelupaikkoja ei tulisi sijaita 600 m lähempänä voimaloita, vaihtoehtoisesti hankekohtaisessa riskianalysissä sekä siihen kuuluvassa hankekohtaisessa jäänheittoselvityksessä voidaan osoittaa että pienempää turvaetäisyyttä voidaan soveltaa.

Vastine: Huomioitu. Alue on tavanomaista metsätalousaluetta, eikä sen alueella ole virallisia virkistysreittejä, rakennuksia tai muita herkkiä kohteita. Jäänsinkoutumistutkimukset tehdään rakennusluvan perustaksi. Tarvittaessa tuulivoimaloiden toimintaa voidaan mukauttaa tutkimuksen tulosten perusteella, jotta minimoidaan putoavan jään riski riskialttiissa olosuhteissa. Riskienhallintaa käsitellään kaavaselostuksessa.

- För kraftverksområdet i helhet bör uppgöras en räddningsplan. (379/2011 15§)

Bemötande: Noterat, beaktas i den fortsatta planeringen i enlighet med planbestämmelserna.

Voimala-alueelta kokonaisuudessaan tulee tehdä pelastussuunnitelma. (379/2011 15§)

Vastine: Huomioitu, huomioidaan jatkosuunnittelussa kaavamääräysten mukaisesti.

- För projektet skall uppgöras ett objektskort enligt räddningsverkets anvisningar (379/2011 9 §, 14 §) (webbadress till anvisningen finns i utlåtandet).

Bemötande: Noterat, beaktas i den fortsatta planeringen.

Hankkeelle tulee tehdä kohdekortti pelastuslaitoksen ohjeen mukaan (379/2011 9 §, 14 §).

Vastine: Huomioitu, huomioidaan jatkosuunnittelussa.

- I landskapsplanen 2040 finns i planområdet närhet markerat "eko" med hänvisning till cirkulär ekonomi i området för Jeppo Biogas. Det ska i planen utredas konsekvenser för säkerheten av vindkraftens närhet till ifrågavarande bebyggda eko-område.

Bemötande: Vindkraftverken ligger på betydande avstånd från Jeppo Biogas. Avståndet verksamheterna emellan har dessutom utökats till förslagsskedet då projektet minskat. Således påverkar inte verksamheterna varandra.

Jeppo Biogas är en anläggning som följs upp av Tukes. Tukes har definierat en s.k. konsultationszon på 0,2km kring verksamheten. Detta betyder att man ska höra Tukes om man planerar åtgärder i närheten eller inom denna zon. I detta fall ligger Björkbackens planområde, och planerade vindkraftverk, långt från denna. Tukes ingår som intressent i planförslaget.

Maakuntakaavassa 2040 on kaava-alueen lähistöllä merkitty "eko" viitaten kiertotalousalueeseen Jepuan Biokaasun alueella. Kaavassa tulee selvittää mitä vaikutuksia turvallisuuteen tuulivoimaloiden läheisyydellä on kyseessä olevaan rakennettuun eko-alueeseen.

Vastine: Tuulivoimalat sijaitsevat merkittävän matkan päässä Jepuan biokaasulaitoksesta. Toimintojen välinen etäisyys on lisäksi kasvanut ehdotusvaiheeseen tuulivoimahankkeen pienentymisen myötä. Näin ollen toiminnot eivät vaikuta toisiinsa.

Jepuan biokaasu on Tukesin valvoma laitos. Tukes on määrittänyt niin sanotun konsultaatiovyöhykkeen, joka ulottuu 0,2 km laitoksen ympärille. Tämä tarkoittaa, että Tukesia on kuultava, jos tämän alueen läheisyydessä tai sen sisällä suunnitellaan toimenpiteitä. Tässä tapauksessa Björkbackenin kaava-alue ja suunnitellut tuulivoimalat sijaitsevat kaukana tästä alueesta. Tukes on mukana osallisena kaavaehdotuksessa.

4. Miljöhälsan Kallan Ympäristöterveys

- Miljöhälsan Kallan anser allmänt att planeringen bör utgå från att det under inga omständigheter uppstår någon hälsorisk för befolkningen. Enligt hälsoskyddslagen bör alla gällande krav uppfyllas för varje enskild individ. Miljöhälsan Kallan anser att man kunde analysera noggrannare vad det kan ha för påverkan på människan (olägenheter) för byarna Pensala och Jeppo som helhet. Både Jeppo by och Pensala by kommer att omringas av vindkraftsparker om fortsatta planeringar går vidare. Björkbackens vindkraftspark är en del av detta.

Bemötande: Efter att planutkastet varit till påseende, och respons av såväl myndigheter som privatpersoner erhållits, har projektets omfattning granskats. Till förslagsskedet har vindkraftverkens antal minskats från 26 till 22, vilket leder till lindrade konsekvenser. Projektet uppfyller alla lagstadgade krav. Noggrannare konsekvensbedömning för berörda delområden presenteras i planbeskrivningen.

Kallan Ympäristöterveyden mielestä kaavoituksen lähtökohtana tulee olla, että väestölle ei missään tapauksessa muodostu terveystorjennuksia. Terveystorjennuksien mukaan kaavoituksen tulee täyttää jokaisen yksilön kohdalla. Kallan Ympäristöterveys on sitä mieltä, että tarkempi analyysi tulisi tehdä siitä, miten se vaikuttaa ihmiseen (haittoja) Pensalan ja Jepuan kylien osalta kokonaisuutena. Sekä Jepuan että Pensalan kylä tulee ympäröimään tuulivoimalat, mikäli jatkosuunnitelmat etenevät. Björkbackenin tuulivoimapuisto on osa tätä.

Vastine: Sen jälkeen, kun kaavaluonnos on ollut nähtävillä, ja palautetta on saatu sekä viranomaisilta että yksityishenkilöiltä, hankkeen laajuutta on tarkistettu. Ehdotusvaiheeseen tuulivoimaloiden lukumäärää on vähennetty 26:sta 22:een, mikä lieventää vaikutuksia. Tarkemmat vaikutusarvioinnit kyseisille osa-alueille esitetään kaavaselostuksessa.

- Miljöhälsan Kallan anser att det är osäkert om bullermodelleringarna faktiskt inte överstiger gränsvärdena utomhus trots att en total osäkerhetsnivå (Uc) på + 2 dB tillsats vid modelleringen. Bullermodelleringarna är endast modelleringar och det kan vara svårt att förutse det verkliga bullret eftersom man ännu inte vet vilken kraftverkstyp som används och eftersom flera bostäders bullervärden (i modelleringen) vid de närmaste bostadshusen ligger nära eller mycket nära riktvärdet för utomhusbuller nattetid (40 dB (A)). Det borde beaktas bättre i planutkastet. Den primära metoden för att förebygga bullerolägenheter och olägenheter av blinkande ljus och skuggor är dock att placera vindkraftverken tillräckligt långt från bebyggelsen. För att projektet inte ska orsaka betydande konsekvenser för människornas levnadsförhållanden och trivsel bör försiktighetsprincipen iakttagas i den fortsatta planeringen. Miljöhälsan Kallan anser därför att man ska överväga att flytta eller ta bort de kraftverk som kan komma att orsaka olägenheter för människan.

Bemötande: Se bemötandet ovan. Vindkraftverkens antal har minskats till förslagsskedet. Avståndet till bosättningen har därmed kunnat utökas. Uppdaterad bullerutredning har gjorts till förslagsskedet, alla kriterier uppfylls. I planen utreds de maximala konsekvenserna som inte senare får överskridas. För närmare info, se planbeskrivningen.

Kallan Ympäristöterveys katsoo, että on epävarmaa eivätkö melumallinnukset tosiaan ylitä ohjearvoja ulkona siitä huolimatta, että totaalinen epävarmuustaso (Uc) + 2 dB on lisätty mallinnuksessa. Melumallinnukset ovat ainoastaan mallinnuksia ja todellista melua voi olla vaikeaa ennakoida koska käytettävää voimalamallia ei vielä ole tiedossa ja koska useamman asunnon äänitasot (mallinnuksessa) lähimmässä asuintaloissa ovat lähellä tai hyvin lähellä ulkomelun ohjearvoja yöaikana (40 dB (A)). Se tulisi ottaa huomioon paremmin kaavaluonnoksessa. Ensimmäinen menetelmä ehkäistäkseen meluhaittoja ja vilkkuvista valoista ja välkkeestä aiheutuvia haittoja on kuitenkin sijoittaa tuulivoimalat riittävän kauas asutuksesta. Jotta hankkeesta ei aiheutuisi merkittäviä vaikutuksia ihmisten elinoloihin ja viihtyvyyteen tulisi varovaisuusperiaate otettava huomioon jatkosuunnittelussa. Ympäristöterveys Kallan on sen vuoksi sitä mieltä, että niiden voimaloiden siirtoa tai poistoa tulisi harkita jotka tulevat aiheuttamaan haittoja ihmiselle.

Vastine: Ks. edellä oleva vastine. Tuulivoimaloiden lukumäärä on vähennetty ehdotusvaiheeseen. Etäisyyttä asutukseen on näin ollen voitu kasvattaa. Kaavassa selvitetään maksimaaliset vaikutukset, joita ei myöhemmin saa ylittää. Päivitetty meluselvitys on tehty ehdotusvaiheeseen, ja kaikki kriteerit täyttyvät. Lisätietoja on saatavilla kaavaselostuksesta.

- Miljöhälsan Kallan anser att vindkraftverkens maximala källjud ska fastställas i delgeneralplanen.

Bemötande: Bestämmelse om källjudsnivå har införts i planförslaget.

Kallan Ympäristöterveyden mielestä osayleiskaavassa tulee määrittää tuulivoimaloiden maksimaalinen lähtömelutaso.

Vastine: Lähtömelutasoa koskeva kaavamääräys on lisätty kaavaehdotukseen.

- Miljöhälsan Kallan anser att innan delgeneralprocessen kan fortsätta, ska situationen med Rankas bys bostads- och fritidshus samt fastigheterna vid Björkbackens vindkraftspark (som finns inom detaljplaneområdet) utredas och åtgärder vidtas. Detta för att kunna säkerställa att ingen hälsorisk kan uppstå för befolkningen.

Bemötande: Aktören har avtalat om ändring av användningsändamål med alla berörda bostadsägare i Rankas-området, bygglov för ändringarna har även godkänts av Nykarleby stad. Vissa byggnader har även lösts in och kommer rivas. Föranleder inte åtgärder.

Kallan Ympäristöterveyden mielestä Rankaksen kylän asuin- ja lomarakennusten sekä Björkbackenin tuulivoimapuiston kiinteistöjen (jotka sijaitsevat asemakaava-alueella) tilanne tulee selvittää ja ryhtyä toimenpiteisiin ennen osayleiskaavaprosessin jatkamista. Tämä tulee tehdä siksi että voidaan varmistaa, ettei väestölle voi aiheutua terveysriskejä.

Vastine: Toimija on sopinut käyttötarkoituksen muutoksesta kaikkien Rankaksen alueen asianosaisten asunnonomistajien kanssa, ja Uudenkaarlepyyn kaupunki on myös hyväksynyt muutoksiin liittyvät rakennusluvat. Joitakin rakennuksia on myös lunastettu, ja ne tullaan purkamaan. Ei aiheuta toimenpiteitä.

5. Miljö- och byggnadsnämnden / Ympäristö- ja rakennuslautakunta

- Miljö- och byggnadsnämnden rekommenderar att avtal om avlägsnande av vindkraftverken görs mellan arrendetagare och arrendegivare.

Bemötande: Avtalsfrågor handhas av aktören. Föranleder inte åtgärder.

Ympäristö- ja rakennuslautakunta suosittelee tuulivoimaloiden poistamisesta koskevaa sopimuksen tekemistä vuokranantajan ja vuokraajan välillä.

Vastine: Sopimusasiat ovat toimijan vastuulla. Ei aiheuta toimenpiteitä.

- Om stenmaterial tas inom projektområdet borde man i delgeneralplanen undersöka och reservera ett lämpligt område för täktverksamhet. Täktplatsen kunde även fungera som lagringsplats och deponi av överskottsmassor.

Bemötande: Specifika platser för tagande av stenmaterial har inte planerats, och ej heller separat anvisats, i planförslaget. Lov för eventuell framtida täktverksamhet kan anhållas om inom planens M-områden, på sådana områden där aktören avtalat om detta med markägare.

Mikäli kiviaineksia otetaan suunnittelualueelta, tulisi osayleiskaavaa tutkia ja varata sopiva alue ainesten ottamiselle. Maa-ainestentoalue voisi myös toimia varastointipaikkana ja ylijäämämassojen kaatopaikkana.

Vastine: Kaavaehdotukseen ei ole suunniteltu eikä erikseen osoitettu tarkkoja paikkoja kiviaineksen ottamiselle. Mahdollista tulevaa ottotoimintaa koskevaa lupaa voidaan hakea kaavan M-alueilla sellaisilla alueilla, joista toimija on sopinut maanomistajan kanssa.

- Miljö- och byggnadsnämnden vill förtydliga att byområdet Rankas fortsättningsvis belastar denna delgeneralplan eftersom det finns gamla bostäder där som inte noterats i planeringen. Innan nödvändiga åtgärder utförts kring detta rekommenderas inte godkännande av planutkastet.

Bemötande: Till förslagsskedet har situationen för byggnaderna i Rankas utretts vidare. Aktören har avtalat om ändring av användningsändamål för fem byggnader samt köp och rivning av tre byggnader. Planläggningen står således inte i strid med befintliga lov och/eller befintliga byggnader.

Ympäristö- ja rakennuslautakunta haluaa tarkentaa, että Rankaksen kyläalue edelleen kuormittaa osayleiskaavaa koska siellä on vanhoja asuntoja, joita ei ole huomioitu kaavoituksessa. Kaavaluonnoksen hyväksymistä ei suositella ennen kuin välttämättömät toimenpiteet tämän hoitamiseksi on tehty.

Vastine: Ehdotusvaiheeseen Rankaksen rakennusten tilanne on selvitetty edelleen. Toimija on sopinut käyttötarkoituksen muutoksesta viiden rakennuksen osalta sekä kolmen rakennuksen ostamisesta ja purkamisesta. Kaavoitus ei siten ole ristiriidassa olemassa olevien lupien ja/tai olemassa olevien rakennusten kanssa.

6. Österbottens museum / Pohjanmaan museo

- Österbottens museum konstaterar att en arkeologisk inventering har utförts på området och observationerna har uppdaterats i Fornminnesregistret. Från tidigare har man känt till fem arkeologiska objekt/områden inom vindkraftsområdet. Vid inventeringen fann man ytterligare tre arkeologiska objekt/områden inom planområdet. Observeras bör att inventeringen främst utförts med icke-invasiva metoder, vilket innebär att man inte helt säkert kunnat fastställa fornminnesobjektens utbredning under markytan.

En bra utgångspunkt då man placerar de enskilda vindkraftverken i ett område med fornlämningar är att skyddsavståndet mellan vindkraftverket och fornlämningar åtminstone motsvarar totalhöjden på vindkraftverket. Ett omkullfallande vindkraftverk får inte åstadkomma skada på fornlämningen. På basen av delgeneralplaneutkastkartan ser två (tv-12 och tv-25) vindkraftverk ut att befinna sig riskabelt nära fornlämningar.

Bemötande: Kända objekt enligt uppgjord utredning har anvisats i planförslaget. Avståndet till fornlämningar från anvisade kraftverk anses tillräckliga, sannolikheten att ett vindkraftverk välter bör ses som mycket osannolikt. Genom planbestämmelser säkerställs att fornlämningarna beaktas i planläggningen och i den tekniska planeringen, även om utsträckningen kan vara något osäker för något objekt. Om åtgärder planeras i närhet av ett värdefullt objekt ska man ta kontakt med museimyndigheten. Senast i det skedet klargörs slutlig utsträckning på tillåtna åtgärder.

Pohjanmaan museo toteaa, että arkeologinen inventointi on toteutettu alueella ja huomiot on päivitetty muinaisjäännösrekisteriin. Viisi arkeologista kohdetta/aluetta on ennestään tiedossa tuulivoima-alueella. Inventoinnissa löydettiin vielä kolme arkeologista kohdetta/aluetta kaava-alueella. On huomioitava, että inventointi toteutettiin pääasiassa ei-invasiivisin menetelmin, joka tarkoittaa sitä, että muinaisjäännöskohteen laajuutta maanpinnan alla ei ole voitu määrittää täysin varmasti.

Hyvänä lähtökohtana yksittäisten tuulivoimaloiden sijoittelussa muinaisjäännösalueelle on, että suojaetäisyys tuulivoimalan ja muinaisjäännöksen välillä ainakin vastaa tuulivoimalan kokonaisuuskorkeutta. Kumoon kaatuva tuulivoimala ei saa vaurioittaa muinaisjäännöstä. Osayleiskaavaluonnoksen perusteella näyttävät kaksi voimalaa (tv-12 ja tv-25) sijaitsevan vaarallisen lähellä muinaisjäännöksiä.

Vastine: Tunnetut kohteet laaditun selvityksen mukaan on merkitty kaavaehdotukseen. Kaavaehdotuksessa esitettyjen voimaloiden etäisyydet muinaisjäännöksiin katsotaan riittäviksi, tuulivoimalan kaatumisen todennäköisyys on erittäin epätodennäköinen. Kaavamääräysten avulla varmistetaan, että muinaisjäännökset otetaan huomioon kaavoituksessa ja teknisessä suunnittelussa, vaikka joidenkin kohteiden laajuus voi osittain olla epävarma. Jos toimenpiteitä suunnitellaan arvokkaan kohteen läheisyyteen, on otettava yhteyttä museoviranomaiseen. Viimeistään siinä vaiheessa tarkennetaan lopulliset sallitut toimenpiteet.

- Enligt planbeskrivningen ligger kontaktmyndighetens utlåtande över MBK-beskrivningen till grund för planläggningsprocessen. I kontaktmyndighetens motiverade slutsats konstateras bl.a. följande: "Enligt bedömningsbeskrivningen utsätts landskapet, kulturarvet och den byggda miljön för de viktigaste negativa konsekvenserna av alternativet. [...] Kontaktmyndigheten anser att alternativet som framförts i bedömningen orsakar betydande skadliga konsekvenser för människornas levnadsförhållanden och för djurliv. Enligt kontaktmyndigheten bör betydande skadliga konsekvenser förebyggas i första hand genom att minska det totala antalet kraftverk." Från utkastets planbeskrivning framgår inte på vilket sätt man tagit kontaktmyndighetens utlåtande i beaktande då det gäller att minska vindkraftsområdets negativa inverkan på landskapet,

kulturarvet och den byggda miljön. Man har inte i utkastet minskat på antalet vindkraftsverk. Det enda argumentet man åberopar är att i planförslaget för Österbottens landskapsplan 2050 har hela området som nu planläggs anvisats för vindkraftsproduktion, vilket inte är fallet i den ikraftvarande landskapsplanen. Konsekvensen för kulturmiljön kvarstår.

Landskapsområdet omkring Lappo å/Nykarleby älv nordost och öster om planområdet, som är värdefullt på landskapsnivå, kommer att lida betydande visuella konsekvenser orsakade av vindkraftverken. Samtidigt är en stor del av bebyggelsen i Jeppo koncentrerad till samma område. På ett avstånd om 1–2 km från närmaste vindkraftverk finns närmare 100 fasta- och fritidsbostäder, en stor del av dem i området kring Lappo ådal. På mindre än tre kilometers avstånd kommer enskilda vindkraftverken att få en dominerande roll i landskapsbilden. Landskapet förvandlas till ett industriellt landskap. Tar man i beaktande samverkan med andra vindkraftsprojekt, kommer de landskapsmässiga konsekvenserna även att bli betydande i områdena runt Pensala.

Bemötande: Efter att planutkastet varit till påseende, och respons av såväl myndigheter som privatpersoner erhållits, har projektets omfattning granskats. Till förslagsskedet har vindkraftverkens antal minskats från 26 till 22, vilket leder till lindrade konsekvenser för alla delområden som togs upp i den motiverade slutsatsen. Noggrannare konsekvensbedömning för berörda delområden presenteras i planbeskrivningen.

Konsekvensen för kulturarvet anses betydligt förbättrade mot utkastskedet då största delen av avlägsnade kraftverk var belägna på östra sidan om planläggningsområdet, mot kulturlandskapet Jeppo ådal. Konsekvensen har även kunnat lindras i riktning mot Pensala då ett kraftverk även togs bort på sydvästra sidan av området. Förändringarna beskrivs närmare i planbeskrivningen.

Kaavaselostuksen mukaan yhteysviranomaisen lausunto YVA-selostuksesta on kaavoitusprosessin perustana. Yhteysviranomaisen perustellussa päätelmässä todetaan mm. seuraavasti: "Vaihtoehtojen merkittävämmät kielteiset vaikutukset arviointiselostuksen mukaan kohdistuvat maisemaan, kulttuuriperintöön ja rakennettuun ympäristöön. [...] Yhteysviranomaisen katsoo, että jatkosuunnittelussa tulee merkittävien kielteisten ympäristövaikutusten ehkäisemiseksi ensisijaisesti vähentää voimaloiden kokonaismäärää niin, että hankkeesta tai eri hankkeiden yhteisvaikutuksista ei aiheudu ihmisten elinoloihin tai viihtyvyyteen taikka eläimistölle merkittäviä kielteisiä vaikutuksia." Luonnoksen kaavaselostuksesta ei käy ilmi, miten yhteysviranomaisen lausunto on huomioitu koskien tuulivoimaloiden kielteisiä vaikutuksia maisemaan, kulttuuriperintöön ja rakennettuun ympäristöön. Luonnoksessa ei olla vähennetty tuulivoimaloiden määrää. Ainoa peruste mihin vedotaan, on että Pohjanmaan maakuntakaavaehdotuksessa 2050 koko alue mitä nyt kaavoitetaan, on osoitettu tuulivoimatuotannolle, mitä se ei ole voimassa olevassa maakuntakaavassa. Kulttuurimaisemaan kohdistuvat vaikutukset pysyvät.

Lapuanjoen/Uudenkaarlepyyn joen kulttuurimaisema kaava-alueen koillis- ja itäpuolella, joka on maakunnallisesti arvokas kulttuuriympäristö, tulee kärsimään merkittävästä visuaalisista vaikutuksista tuulivoimaloista. Samanaikaisesti suuri osa Jepuan asutuksesta on keskittynyt samalle alueelle. Lähimmästä tuulivoimalasta noin 1–2 km etäisyydellä sijaitsee lähemmäs 100 asuin- ja lomarakennusta, suuri osa niistä Lapuanjoen alajuoksulla. Alle kolmen kilometrin etäisyydellä yksittäiset tuulivoimalat tulevat hallitsemaan maisemakuvaa. Maisema muuttuu teolliseksi maisemaksi. Yhteisvaikutukset muiden tuulivoimahankkeiden kanssa huomioon ottaen, maisemallisista vaikutuksista tulee merkittäviä myös Pensalan ympärillä olevilla alueilla.

Vastine: Sen jälkeen, kun kaavaluonnos on ollut nähtävillä ja palautetta on saatu sekä viranomaisilta että yksityishenkilöiltä, hankkeen laajuutta on tarkistettu. Ehdotusvaiheeseen tuulivoimaloiden lukumäärää on vähennetty 26:sta 22:een, mikä lieventää vaikutuksia kaikilla osa-alueilla, jotka otettiin esille perustellussa päätelmässä. Tarkemmat vaikutusarvioinnit kyseisille osa-alueille esitetään kaavaselostuksessa.

Kulttuuriperinnön vaikutukset katsotaan merkittävästi parantuneiksi verrattuna luonnosvaiheeseen, sillä suurin osa poistetuista tuulivoimaloista sijaitti kaava-alueen itäpuolella, Jepuan joki-laakson kulttuurimaisemaa kohti. Vaikutuksia on voitu myös lieventää Pensalan suuntaan, sillä yksi tuulivoimala poistettiin myös alueen lounaispuolelta. Muutokset on kuvattu tarkemmin kaavaselostuksessa.

7. Skogsvårdsföreningen i Österbotten

- För skogsbrukets del orsakar riskerna med fallande is en osäkerhet. Lossnande is från vingarna kan flyga långa vägar. Riktning och längd på fallande is kan variera kraftigt. Parken bör utrustas med system som varnar när det finns risk för fallande is. Samtidigt bör det utarbetas rutiner för hur aktörer inom skogsbruket snabbt kan få information om risksektorer, hur förfara vid risk för nedisning osv. Rutiner bör utarbetas för hur aktörer skall ersättas som vid risktidpunkter inte kan utföra sitt arbete. En del kan söka sig till andra arbetsprojekt medan andra med maskiner i skogen inte har någon annan inkomst den dagen som risk för fallande is är aktuell.

Bemötande: Att röra sig i området under vissa tidpunkter kommer vara förknippat med en viss risk, detta är ofrånkomligt. Riskhanteringen behandlas i planbeskrivningen.

Metsätalouden osalta jäänheiton riski aiheuttaa epävarmuutta. Siivistä irtoava jää voi lentää pitkiä matkoja. Putoavan jään suunta ja pituus voi vaihdella voimakkaasti. Puistoon tulisi asenta järjestelmä, joka varoittaa silloin kun on putoavan jään vaara. Samalla tulisi laatia rutiineja sille, miten metsätaloustoimijat voivat nopeasti saada tietoa riskisektoreista, miten toimia jäänmuodostumisriskitilanteessa jne. Rutiineja tulisi laatia siihen, miten toimijoille korvataan tulonmenetyksiä riskiaikoina, jolloin he eivät voi suorittaa työtään. Osa voi etsiä muita työhankkeita, kun taas toisilla, jotka työskentelevät koneiden kanssa metsässä, ei ole muuta tuloa sinä päivänä kun putoavan jään riski on ajankohtainen.

Vastine: Liikkuminen alueella tiettyinä ajankohtina tulee olemaan jossain määrin riskialtista, mikä on väistämätöntä. Riskienhallinta käsitellään kaavaselostuksessa.

- Generellt önskar vi att så mycket som möjligt av kablarna inom parken ut för anslutning till elnätet skall grävas ner för att minimera att skogsmarken lämnar oproduktiv. Ifall luftledningarna byggs önskar vi av samma anledning att de byggs på höjden.

Bemötande: Noterat. All behövlig elöverföring för Björkbackens vindkraftsprojekt kommer anläggas som jordkabel.

Yleisesti toivomme, että mahdollisimman paljon puiston sähköverkkoon liitettävistä kaapeleista kaivettaisiin maan alle minimoidakseen metsämaiden jäämistä tuottamattomiksi. Mikäli ilma-johtoja rakennetaan toivomme samasta syystä, että ne rakennetaan korkealle.

Vastine: Huomioitu. Kaikki tarvittava sähkösiirto Björkbackenin tuulivoimahankkeessa tullaan toteuttamaan maakaapelilla.

8. Herrfors

- Detta utlåtande gäller Herrfors Nät-Verkko Oy Ab (i fortsättningen Herrfors) 110 kV kraftledningar 2507 Katternö-Jussila V, 2560 Katternö-Jussila A, 6639 Jussila-Voltti och 6640 Jussila-Munsala. Detta utlåtande gäller ej andra nätbolags eller operatörers ledningar och kablar.

För Herrfors 110 kV kraftledningar har inlösts ett område där fastigheternas nyttjanderätt har begränsats. Detta område kallas för ledningsområde. För ledningarna 6639 och 6640 är ledningsområdet 48 meter brett. Ledningsområdet omfattar en 26 meter bred ledningsgata (ledningöppning) och invid denna på båda sidorna 10 m breda randområden där trädbeståndets höjd är begränsat så att inga träd kan nå kraftledningens strömledare ifall de stjälpas. Ledningsområdets markområden och skogsbestånd ägs av markägaren.

Ledningarna 2507 och 2560 befinner sig i samma ledningsgata som Fingrids 400 kV ledning 1881. Här är ledningsområdet i sin helhet 110 meter brett.

Ledningsområdet utgör också byggbegränsningsområdet, inom vilket byggnader och byggnadskonstruktioner inte får uppföras. Övriga konstruktioner, till exempel vägar, staket, belysningsstolpar eller andra ledningar och dylikt kan möjligen placeras på byggbegränsningsområdet, men fordrar tillstånd av Herrfors.

Herrfors följer Fingrids stamnätskrav och -anvisningar gällande parallella kraftledningar, sambyggnadskonstruktioner samt övriga konstruktioner nära kraftledningar.

Vindturbiner kan placeras i närheten till kraftledningar med beaktande av följande.

Minsta avstånd för placering av vindturbin:

Vindturbin-110kV Kraftledning = $1,5 \times$ vindturbinens max höjd (maxhöjd = navhöjd + vinglängd) från linjeområdets yttre kant (yttre kant = linjeöppning + kantzon)

Bemötande: Noterat. Avståndskraven har beaktats vid planeringen av vindkraftverkens positioner.

Tämä lausunto koskee Herrford Nät-Verkko Oy Ab:n (jäljempänä Herrfors) 110 kV:n voimalinjoja 2507 Katternö-Jussila V, 2560 Katternö-Jussila A, 6639 Jussila-Voltti ja 6640 Jussila-Munsala. Tämä lausunto ei koske muiden verkkoyhtiöiden tai operaattoreiden johtoja ja kaapeleita.

Herrforsin 110 kV:n voimalinjoja varten on lunastettu alue, jossa kiinteistöjen käyttöoikeutta on rajoitettu. Tätä aluetta kutsutaan johtoalueeksi. Johtojen 6639 ja 6640 kohdalla johtoalue on 48 metriä leveä. Johtoalue käsittää 26 metriä leveän johtokadun (johtoaukea) ja sen molemmin puolin 10 metriä leveät reunavyöhykkeet, joissa puuston korkeutta on rajoitettu siten, etteivät kaatuvat puut voi ulottua voimalinjan johtimiin. Johtoalueen maa-alueen ja metsän omistaa maanomistaja.

Johdot 2507 ja 2607 sijaitsevat samalla johtokadulla kuin Fingridin 400 kV:n johto 1881. Tässä johtoalue on kokonaisuudessaan 110 metriä leveä.

Johtoalue toimii myös rakennusrajoitusalueena, jonka sisällä rakennuksia ja rakennelmia ei saa pystyttää. Muut rakenteet, kuten tiet, aidat, valaisinpylväät tai muut johtimet ja vastaavat, voidaan mahdollisesti sijoittaa rakennusrajoitusalueelle, mutta se edellyttää Herrforsin lupaa. Herrfors noudattaa Fingridin kantaverkon vaatimuksia ja ohjeita koskien rinnakkaisia voimalinjoja, yhteisrakentamisrakenteita sekä muita voimalinjojen läheisiä rakenteita.

Tuuliturbiineja voidaan sijoittaa voimalinjojen läheisyyteen huomioiden seuraavasti. Vähimmäisetäisyys tuuliturbiinin sijoittamiselle:

Tuuliturbiini-110kV Voimalinja = $1,5 \times$ tuuliturbiinin maksimikorkeus (maksimikorkeus = napakorkeus + siipikorkeus) johtoalueen ulkoreunalta (ulkoreuna = johtoaukea + reunavyöhyke)

Vastine: Huomioitu, etäisyysvaatimukset on otettu huomioon tuulivoimaloiden sijaintien suunnittelussa.

- Vid arbete under 110 kV ledning får inte arbetsmaskinens arbetsområde lodrätt mätt nå närmare än tre meter (3 m) från strömledarna när arbetsmaskinens arbetsområde vågrätt mätt är mindre än fem meter (5 m) från 110 kV ledningens ytterledare. Ifall det uppstår behov av att utföra sprängningsarbeten i närheten av kraftledningen måste detta anmälas skilt till Herrfors Nät för gemensam genomgång på platsen.

Bemötande: Noterat, föranleder inte åtgärder.

Työskenneltäessä 100 kV johtojen alla ei työkoneen työskentelyalue saa pystysuorassa mitattuna olla kolmea metriä (3 m) lähempänä virtajohtoja, kun työkoneen työskentelyalue vaakasuorassa mitattuna on alle viiden metrin (5 m) päässä 110 kV:n johdon uloimmasta johtimesta. Mikäli tarvetta räjäytystöiden suorittamiselle sähkölinjan yhteydessä ilmenee, tulee tästä ilmoittaa erikseen Herrfors Verkolle yhteistä läpikäyntiä varten paikan päällä.

Vastine: Huomioitu, ei aiheuta toimenpiteitä.

9. Försvarsmakten / Puolustusvoimat

- Försvarsmakten konstaterar att planens inverkan på Försvarsmaktens övervakningssystem diskuteras i planens konsekvensbedömning. Enligt planbeskrivningen Försvarsmakten har tidigare avgett ett positivt utlåtande om projektets 26 kraftverk med en total höjd på 280 meter. Försvarsmakten har inget att anmärka mot planutkastet, förutsatt att de riktgivande placeringarna och höjderna av vindkraftverken som visas i planutkastet överensstämmer med den informationen på grundval av vilken Huvudstaben har gett projektet ett positivt utlåtande. Projektet kräver ett positivt utlåtande av Huvudstaben innan delgeneralplanen som används som grund för bygglov godkänns. Om vindkraftverkens höjd ökar mer än 10 meter, antalet kraftverk ökar eller placering förändras mer än 100 meter, måste ett utlåtande begäras på nytt.

Bemötande: Till planförslaget har vindkraftverkens antal minskat från 26 st till 22 st, höjden förblir oförändrad. Aktören säkerställer att behövliga utlåtanden finns tillhanda innan planen godkänns.

Puolustusvoimat toteaa, että kaavan vaikutusten arvioinnissa on käsitelty kaavan vaikutuksia Puolustusvoimien valvontajärjestelmien toimintaan. Kaavaselostuksen mukaan hankkeesta on aikaisemmin saatu Pääesikunnan myönteinen hyväksyttävyyslausunto 26 tuulivoimalalle, joiden kokonaiskorkeus on 280 metriä. Puolustusvoimilla ei ole huomautettavaa kaavaluonnokseen edellyttäen, että kaavassa esitetyt tuulivoimaloiden ohjeelliset sijainnit ja korkeudet ovat yhdenmukaiset niiden tietojen kanssa, joihin perustuen Pääesikunta on antanut hankkeelle myönteisen hyväksyttävyyslausunnon.

Ajantasaisiin hanketietoihin perustuva, myönteinen Pääesikunnan hyväksyttävyyslausunto tulee saada ennen rakennuslupien perusteena käytettävän kaavan hyväksymistä. Jos hankkeessa toteutettavien tuulivoimaloiden lukumäärä on suurempi, tuulivoimalat ovat yli 10 metriä korkeampia tai sijoittelu poikkeaa yli 100 metriä hyväksyttävyyslausunnon mukaisista tiedoista, Pääesikunnalta tulee saada uusi lausunto hyväksyttävyydestä ja selvitystarpeista.

Vastine: Kaavaehdotuksessa tuulivoimaloiden määrä on vähentynyt 26 kappaleesta 22:een, mutta korkeus pysyy ennallaan. Toimija varmistaa, että tarvittavat lausunnot ovat saatavilla ennen kaavan hyväksymistä.

10. Forststyrelsen / Metsähallitus

- På planområdet finns fastigheten 893-410-1-93 som är reserverad för att skyddas, som Forststyrelsen besitter. I planutkastet är fastigheten anvisad som område som är särskilt viktigt med tanke på naturens mångfald (planbeteckning luo-1). De fastigheter som är reserverade för att skyddas kommer senare att grundas till lagstadgade naturskyddsområden, varför de redan i planläggningen av området bör anvisas som naturskyddsområden. Forststyrelsen föreslår att planbeteckningen för fastigheten 893-410-1-93 ändras till naturskyddsområde (SL).

Bemötande: Beteckningen har ändrats till SL i planförslaget.

Kaava-alueella sijaitsee Metsähallituksen hallinnoima, suojeluun varattu kiinteistö 893-410-1-93. Kiinteistö on kaavaluonnoksessa esitetty luonnon monimuotoisuuden kannalta erityisen tärkeänä alueena (kaavamerkintä luo-1). Suojeluun varatut kiinteistöt tullaan myöhemmin perustamaan lakisääteisiksi luonnonsuojelualueiksi, minkä vuoksi ne tulee jo alueen kaavoituksessa esittää luonnonsuojelualueine. Metsähallitus esittää kiinteistön 893-410-1-93 kaavamerkinnän muuttamista luonnonsuojelualueeksi (kaavamerkintä SL).

Vastine: Alueen merkintä on vaihdettu SL:ksi kaavaehdotuksessa.

11. Luke

- Planläggningsområdet är beläget mitt i Jeppo vargrevir och centrala vildmarksliknande område, där förökning kan ske. Luke anser det som en betydande brist att det i planbeskrivningen inte finns någon som helst omnämmande, eller planens möjliga konsekvenser för vargen. I planbeskrivningen granskas vilt- och däggdjursarterna väldigt kortfattat och i huvudsak inte alls. Kontaktmyndigheten har gett utlåtande över projektets MKB-beskrivning, att man bör minska på totala antalet kraftverk i den fortsatta planeringen så att de negativa miljökonsekvenserna kan förebyggas. Enligt planbeskrivningen har ändå totala antalet kraftverk förblivit densamma.

Bemötande: Efter att planutkastet varit till påseende, och respons av såväl myndigheter som privatpersoner erhållits, har projektets omfattning granskats. Till förslagsskedet har vindkraftverkens antal minskats från 26 till 22, vilket leder till lindrade konsekvenser. Till planförslaget har en separat konsekvensbedömning för vargen gjorts. Beskrivningen har även kompletterats gällande vilt och däggdjursarter.

Kaava-alue sijoittuu Jeppon susireviirin keskelle ja keskeisille erämaisille alueille, joilla lisääntyminen voi tapahtua. Luke näkee merkittävänä puutteena, että tästä ei kaavaselostuksessa ole kuitenkaan minkäänlaista mainintaa, eikä kaavan mahdollisia vaikutuksia sudelle. Kaavaselostuksessa tarkastellaan riista- ja nisäkäslajistoa muutenkin hyvin suppeasti ja pääosin ei laisinkaan.

Yhteysviranomaisen on lausunut hankeen YVA-selostuksesta, että jatkosuunnittelussa tulee vähentää merkittävien kielteisten ympäristövaikutusten ehkäisemiseksi voimaloiden kokonaismäärää. Kaavaselostuksen mukaan hankkeen voimaloiden määrä on kuitenkin pysynyt samana.

Vastine: Sen jälkeen, kun kaavaluonnos on ollut nähtävillä ja palautetta on saatu sekä viranomaisilta että yksityishenkilöiltä, hankkeen laajuutta on tarkistettu. Ehdotusvaiheeseen tuuli-voimaloiden lukumäärää on vähennetty 26:sta 22:een, mikä lieventää vaikutuksia kaikilla osa-alueilla.

Kaavaehdotukseen on tehty erillinen susivaikutusten arviointi. Kaavaselistusta on myös täydennetty riista- ja nisäkäslajien osalta.

- Lukes utlåtande för projektets MKB-beskrivning är fortfarande aktuell. Luke vill ändå betona betydelsen av projektets samverkade konsekvenser även i de följande skedena i planeringen. Till exempel finns det orsak att beakta, att det finns beläget flera andra vindkraftsområden inom Jeppo vargrevir och dess vildmarkslika områden.

Bemötande: Samverkande konsekvenser har bedömts i planbeskrivningen, även gällande vargen.

Luken hankkeen YVA-selostuksesta antama lausunto on yhä ajantasainen. Luke korostaa kuitenkin hankkeen yhteisvaikutusten arvioinnin merkitystä myös kaavan seuraavissa vaiheissa. Esimerkiksi on syytä huomioida, että Jeppon susireviirille ja sen erämaisille alueille sijoittuu myös useita muita tuulivoima-alueita.

Vastine: Yhteisvaikutukset on arvioitu kaavaselistuksessa, myös suden osalta.

12. Fingrid

- I planläggningsområdet finns Fingrids 400 kV kraftledning på Toby-Hirvisuo gemensamma ledningsområde tillsammans med EPV Energia Oy och Herrfors Nät-Verkko Oy 110 kV kraftledningar. För en central plats i planläggningsområdet för distributionsnätet och vindkraftsparken har det planerats Fingrids Sandås stamnäts elstation. Fingrid har inget att uttala sig om planutkastet, men de saker vi lyft fram i de tidigare utlåtandena bör tas i beaktande i den fortsatta planeringen. I det här utlåtanden tas det inte ställning till tekniska lösningar. Utlåtandet gäller endast Fingrids kraftledningar. För byggande på kraftledningsområdet eller i närheten av det bör man begära ett separat utlåtande från Fingrid.

Bemötande: Ledningarna och den nya elstationen beaktas i planeringen, dessa har anvisats på plankartan. Avståndskraven till kraftledningarna har beaktats vid placeringen av vindkraftverken.

Kaava-alueella sijaitsee Fingrid Oyj:n 400 kV voimajohto Tuovila-Hirvisuo yhteisellä johtoalueella EPV Energis OY:n ja Herrfors Nät-Verkko Oy:n 110 kV voimajohtojen kanssa. Jakeluverkon ja tuulipuistojen kannalta keskeiselle paikalle kaava-alueelle on suunniteltu Fingridin Sandås kantaverkon sähköasemaa.

Fingridillä ei ole lausuttavaa kaavaluonnoksesta, mutta edellisissä lausunnoissamme esiintuodut seikat pitää ottaa huomioon jatkosuunnittelussa. Tässä kaavalausunnossa ei oteta kantaa tekniin ratkaisuihin. Lausunto koskee vain Fingridin voimajohtoja.

Voimajohtoalueelle tai sen läheisyyteen sijoittuvasta rakentamisesta tulee pyytää Fingridistä erillinen risteämäläusunto.

Vastine: Johtolinjat ja uusi sähköasema otetaan huomioon suunnittelussa, nämä ovat merkittävät kaavakarttaan. Etäisyysvaatimukset voimajohtoihin on otettu huomioon tuulivoimaloiden sijoittelussa.

13. Telia

- Telia Finland Oyj har inget att anmärka på projektet gällande placeringen av kraftverken, men i framtiden kan man inte bygga radiolänklinjer i influensområdet. Det bör göras en separat farspänningsutredning över överföringsledningarna av vindkraftsprojektet gällande Telias närliggande kablar (korsande och parallellt gående ledningar).

Bemötande: Noterat, föranleder inte åtgärder.

- Telia Finland Oyj: llä ei ole hankkeesta huomautettavaa voimaloiden sijoituksista, mutta jatkossa hankkeen vaikutusalueelle ei voida rakentaa radiolinkkijärjestelmää. Sähkönsiirto johdoista pitää tehdä tuulivoimahankkeen toimesta erikseen vaarajänniteselvitys lähellä olevien Telian kaapeleiden osalta (risteämät ja rinnakkain kulkevat johdot).

Vastine: Huomioitu, ei aiheuta toimenpiteitä.

14. Meteorologiska institutet / Ilmatieteen laitos

- Såsom Meteorologiska institutet har gett utlåtande om delgeneralplanens plan och miljökonsekvensbedömningen, ger Meteorologiska institutet inte ett utlåtande gällande Björkbackens vindkraftsprojekts delgeneralplanmaterial, eftersom området ligger på över 20 km avstånd från institutets närmaste väderradar.

Bemötande: Noterat, föranleder inte åtgärder.

- Kuten Ilmatieteen laitos on lausunut osayleiskaavan suunnitelmaan ja ympäristövaikutusten arviointiselostukseen, Ilmatieteen laitoksella ei ole lausuttavaa Björkbackenin tuulivoimahankkeen osayleiskaava-aineistoon, koska alue on yli 20 km päässä lähimmästä laitoksen säätutkasta.

Vastine: Huomioitu, ei aiheuta toimenpiteitä.

Åsikter / Mielenpäätökset

1. Åsikt 1 / Mielenpäätös 1

- Jag och min familj motsätter oss kraftigt angående byggandet av Björkbackens vindkraftsområde. Vindkraftverken planeras för nära bebyggelse, därmed riskerar de att påverka livsmiljön negativt i Jeppo.

Bemötande: Efter att planutkastet varit till påseende, och respons av såväl myndigheter som privatpersoner erhållits, har projektets omfattning granskats. Till förslagsskedet har vindkraftverkens antal minskats från 26 till 22, vilket leder till lindrade konsekvenser, speciellt i riktning mot Jeppo. Avståndet till bostäderna har utökats på ett betydande sätt. Buller- och skuggutredningarnas resultat uppfyller gällande gränsvärden och rekommendationer.

Minä ja perheeni vastustamme voimakkaasti Björkbackenin tuulivoima-alueen rakentamista. Tuulivoimalat suunnitellaan liian lähelle asutusta, siten ne saattavat vaikuttaa kielteisesti elinympäristöön Jecualla.

Vastine: Sen jälkeen, kun kaavaluonnos on ollut nähtävillä ja palautetta on saatu sekä viranomaisilta että yksityishenkilöiltä, hankkeen laajuutta on tarkistettu. Ehdotusvaiheeseen tuulivoimaloiden lukumäärää on vähennetty 26:sta 22:een, mikä lieventää vaikutuksia erityisesti Jepuan suuntaan. Etäisyyttä asuinrakennuksiin on lisätty merkittävästi. Melu- sekä varjostus selvitysten tulokset täyttävät voimassa olevat raja-arvot ja suositukset.

2. Åsikt 2 / Mielenpäätös 2

- Som delägare till fastighet 893-409-2-101 motsätter vi oss till byggandet av ett kraftverk (kraftverk nr 15) på ifrågavarande fastighet, eftersom vi inte fått någon som helst information om det. Om vi får information om byggandet och ersättningar, kan diskussion mellan delägarna eventuellt fortsätta.

Bemötande: Vindkraftverket på ifrågavarande fastighet har tagits bort till planförslagsskedet. Vindkraftverkens antal har minskats från 26 till 22 st. Diskussioner gällande arrendeavtal kan föras med aktören.

Osakkaana kiinteistöön 893-409-2-101 vastustamme yhden voimalan (voimala nro 15) rakentamista kyseiselle kiinteistölle, koska emme ole saaneet minkäänlaista tietoa siitä. Mikäli saamme tietoa rakennuksesta ja korvauksista, voi keskustelu osakkaiden kesken mahdollisesti jatkua.

Vastine: Kyseisellä kiinteistöllä sijaitseva tuulivoimala on poistettu kaavaehdotusvaiheeseen. Tuulivoimaloiden määrä on vähentynyt 26:sta 22:een. Vuokrasopimusasioista voi keskustella toimijan kanssa.

3. Åsikt 3 / Mieli pide 3

- Jag och min familj motsätter oss kraftigt byggandet av Björkbackens vindkraftverk. Vindkraftverken planeras för nära bebyggelse. Därmed riskerar de påverka livsmiljön negativt för boende i Jeppo.

Bemötande: Efter att planutkastet varit till påseende, och respons av såväl myndigheter som privatpersoner erhållits, har projektets omfattning granskats. Till förslagsskedet har vindkraftverkens antal minskats från 26 till 22, vilket leder till lindrade konsekvenser, speciellt i riktning mot Jeppo. Avståndet till bostäderna har utökats på ett betydande sätt. Buller- och skuggutredningarnas resultat uppfyller gällande gränsvärden och rekommendationer.

Minä ja perheeni vastustamme voimakkaasti Björkbackenin tuulivoimaloiden rakentamista. Tuulivoimalat suunnitellaan liian lähelle asutusta. Siten ne saattavat vaikuttaa kielteisesti elinympäristöön Jepualla asuville.

Vastine: Sen jälkeen, kun kaavaluonnos on ollut nähtävillä ja palautetta on saatu sekä viranomaisilta että yksityishenkilöiltä, hankkeen laajuutta on tarkistettu. Ehdotusvaiheeseen tuulivoimaloiden lukumäärää on vähennetty 26:sta 22:een, mikä lieventää vaikutuksia erityisesti Jepuan suuntaan. Etäisyyttä asuinrakennuksiin on lisätty merkittävästi. Melu- sekä varjostusselvitysten tulokset täyttävät voimassa olevat raja-arvot ja suositukset.

4. Åsikt 4 / Mieli pide 4

- Vindkraftverk nummer 16 är för nära där jag bor. Det som planeras bredvid Stockholmsberget (förut nummer 17, det har tydligen bytt nummer). Vindkraftverk nummer 16 är för nära mitt fasta boende. Jag anser därför att vindkraftverk nummer 16 borde tas bort eller byta plats längre bort, åtminstone 2km från där jag och min familj är fast boende.

Jag har själv varit nära en annan vindkraftspark där ljudnivån (db) har varit för hög. Jag anser att 1,8 kilometer är för nära bebyggelse och fasta boenden, de bifogad bild nedan samt hänvisningar till grannkommuner där de har 2 km som gräns från fast boende. Jag anser att detta också borde följas för mitt boende.

Vindkraftverken som planeras vid Björkbacken önskar jag skall vara åtminstone 2 km från min bostad med tanke på nutida och framtida fastboende.

Jag vill gärna få svar på ert beslut.

Bemötande: Efter att planutkastet varit till påseende, och respons av såväl myndigheter som privatpersoner erhållits, har projektets omfattning granskats. Till förslagsskedet har vindkraftverkens antal minskats från 26 till 22.

Vindkraftverk nr 16 har tagits bort till förslagsskedet. I planförslaget ligger närmaste vindkraftverk på strax under 2 km från ifrågavarande bostad. Det betyder att avståndet till närmare vindkraftverk på detta ställe har ökat med över 300m från MKB-skedet. Buller- och skuggutredningarnas resultat uppfyller gällande gränsvärden och rekommendationer.

Tuulivoimala numero 16 on liian lähellä asuinpaikkaani. Voimala jota suunnitellaan Stockholmsbergetin viereen (aikaisemmin numero 17, numero on näköjään vaihtunut). Tuulivoimala numero 16 on liian lähellä minun pysyvä asuntoani. Siksi olen sitä mieltä että tuulivoimala numero 16 tulee poistaa tai sen paikkaa tulee siirtää kauemmaksi, ainakin 2 km päähän asunnostani missä asun perheeni kanssa.

Olen itse ollut toisen tuulivoimapuiston lähistöllä, jossa äänenvoimakkuus (db) on ollut liian korkea. Minun mielestäni 1,8 kilometriä on liian lähellä asutusta ja pysyvää asutusta, liitteenä kuvat sekä viittaukset naapurikuntiin jossa 2 km on rajana pysyvään asutukseen. Minun mielestäni tätä tulee noudattaa myös minun asuntoni kohdalla.

Toivon että tuulivoimalat, joita suunnitellaan Björkbackenille, olisivat ainakin 2 km päässä nykyistä ja tulevaa pysyvää asutusta ajatellen.

Haluan mielelläni saada vastauksen päätöksestänne.

Vastine: Sen jälkeen, kun kaavaluonnos on ollut nähtävillä ja palautetta on saatu sekä viranomaisilta että yksityishenkilöiltä, hankkeen laajuutta on tarkistettu. Ehdotusvaiheeseen tuulivoimaloiden lukumäärää on vähennetty 26:sta 22:een. Tuulivoimala nro 16 on poistettu ehdotusvaiheessa. Kaavaehdotuksessa lähin tuulivoimala sijaitsee hieman alle 2 km päässä kyseisestä asunnosta. Tämä tarkoittaa, että etäisyys lähimpään tuulivoimalaan on tässä kohdin kasvanut yli 300 metriä YVA-vaiheeseen verrattuna. Melu- sekä varjostusselvitysten tulokset täyttävät voimassa olevat raja-arvot ja suositukset.

5. Åsikt 5 / Mieli pide 5

- Som ägare till flera fastigheter inom planområdet som inte till någon del utarrenderats åt projektägaren, anför jag följande anmärkningar på planärendet:

1. Vägen samt jordkabeln mot sydost från kraftverket tv-14 har planerats så, att de klipper av mitt jordbruksskifte på min fastighet. Detta godkänner jag inte, det medför att skiftets geometri försämras och att hela skiftets värde påverkas. Infrastrukturen kan gott planeras in över markområde som besittes av projektägaren.

Bemötande: Vägen till vindkraftverk nr 14 har justerats till förslagsskedet, det aktuella skiftet berörs inte längre av byggande.

2. Vägen samt elkabeln till kraftverk tv-22 har dragits över ett flertal smala skogsskiften bredvid det skifte där flera kraftverk planeras in. Jag godkänner inte att väg eller elkabel klipper av mitt skifte och gör sydvästra änden oanvändbar. Också här föreslår jag att infrastrukturen planeras på mark som projektägaren besitter.

Bemötande: Vägen till vindkraftverk nr 22 har justerats till förslagsskedet, det aktuella skiftet berörs inte längre av byggande.

3. Vägen från vändplanen över mitt skogsskifte till kraftverk tv-26 är inte befintlig.

Bemötande: Vägstumpen har justerats till planförslaget.

4. Jag kräver svar på nedanstående frågor:

- På vilka juridiska grunder låter en privat aktör planera vindkraft och infrastruktur på markområden som den inte besitter, och det grundlagsenliga skyddet av egendom åsidosätts?
- På vilket sätt har projektägaren bevisat åt planläggare och myndigheter vilka områden som den besitter?

- På vilka juridiska grunder har Österbottens landskapsplan 2040 åsidosatts?
- Hur beaktas ALT 2 enligt MBK-förfarandet i planläggningen?

Dessa frågor skall inte tolkas som motstånd mot vindkraft, men är prejudicerande för andra privata intressen som vill planera områden för sin verksamhet och bör behandlas jämlit.

Bemötande: För att kunna förverkliga delgeneralplanen krävs att aktören har avtal med de markägare vars markområden berörs av byggande. Eftersom aktören ansvarar för projektutvecklingen, bär de även ansvaret för att alla platser som anvisas för vägar, kraftverksplatser samt t.ex. elöverföringen anvisas på sådan mark där avtal finns med berörda markägare. Arrendeaftalen handhas endast av aktören.

Situationen har granskats till förslagsskedet och planen är nu i enlighet med arrendesituationen, vissa justeringar har gjorts från utkastskedet där dessa avvek något från varandra.

Landskapsplanens principer följs i planläggningen. I landskapsplanen 2040 var tv-områdets avgränsning mindre, och en del kraftverk placerades utanför gränsen. Detta har dock motiverats i MKB-beskrivningen, och utredningar har gjorts för att visa dess gångbarhet.

Sedan planutkastet har varit till påseende, har Österbottens landskapsplan 2050 godkänts, delgeneralplanen följer denna. Således finns inte motstridigheter gentemot landskapsplanen.

Aktören önskade inte att delgeneralplanens planutkast uppgjordes på basen av alternativ 2 ur MKB:n, eftersom man ansåg att det fanns förutsättningar och motiveringar till att kunna gå vidare med ett modifierat alternativ 1. Staden ansåg även att detta var möjligt. Antalet kraftverk var samma som i MKB:ns ursprungliga alternativ, men de placerades om något. Alternativ 1 i MKB:n utgjorde 26 vindkraftverk, alternativ 2 utgjorde 19.

Till planförslagsskedet har man närmast sig alternativ 2 i antal vindkraftverk, från utkastskedet har antalet minskat från 26 till 22.

Tilojen omistajana, joka ei ole vuokrannut osaakaan tiloista hankevastaavalle, esitän seuraavia huomautuksia kaavatyöstä:

1. Tie sekä maakaapeli voimalasta tv-14 kaakkoon on suunniteltu niin että ne katkaisevat maatalouspalstani. Tätä en hyväksy, se aiheuttaa palstan geometrian huonontumista ja se vaikuttaa koko palstan arvoon. Infrastruktuuri voidaan hyvin suunnitella hankevastaavan omistamalle maalle.
2. Voimalan tv-22 tie sekä sähköjohto on vedetty useamman kapean metsäpalstan yli, jotka sijaitsevat palstan vieressä, jolle on suunniteltu useampi voimala. En hyväksy, että tie tai sähköjohto katkaisee palstani ja tekee kaakkoispäästä käyttökeltottoman. Myös tässä ehdotan, että infrastruktuuri suunnitellaan hankevastaavan omistamalle maalle.
3. Kääntöpaikalta vievää tietä metsäpalstani ylitse voimalle tv-26 ei ole olemassa.
4. Vaadin vastausta seuraaviin kysymyksiini:
  - Millä oikeudellisilla perusteilla yksityinen toimija antaa suunnitella tuulivoimaa ja infrastruktuuria maa-alueilla, joita se ei itse hallitse, ja perustuslain mukainen omaisuuden suoja sivutetaan?
  - Millä tavalla hankevastaava on todistanut kaavoittajille ja viranomaisille mitä alueita se hallitsee?
  - Millä oikeudellisilla perusteilla Pohjanmaan maakuntakaava 2040 on sivutettu?
  - Miten VE 2 on otettu huomioon kaavoituksessa YVA-menettelyn mukaisesti?

Näitä kysymyksiä ei tule tulkita tuulivoiman vastustuksena, mutta ovat ennakoivina muille yksityisille intresseille, jotka haluavat suunnitella alueita omalle toiminnalleen ja joita tulee kohdella tasapuolisesti.

Vastine: Jotta osayleiskaava voidaan toteuttaa, toimijalla on oltava sopimukset niiden maanomistajien kanssa, joiden maa-alueita rakentaminen koskee. Koska toimija vastaa hankkeen kehittämisestä, hän vastaa myös siitä, että kaikki tiealueiksi, voimalapaikoiksi ja esimerkiksi sähkösiirtoa varten osoitetut alueet sijoitetaan maalle, josta on sopimukset asianomaisten maanomistajien kanssa. Vuokrasopimuksia hallinnoi ainoastaan toimija. Tilanne on tarkastettu ehdotusvaiheeseen, ja kaava on nyt sopusoinnussa vuokrasopimusten kanssa. Joitakin muutoksia on tehty luonnosvaiheen jälkeen, koska nämä erosivat toisistaan jonkin verran.

Maakuntakaavan periaatteita noudatetaan kaavoituksessa. Maakuntakaavassa 2040 tv-alueen rajaus oli pienempi, ja osa voimaloista sijoittui rajauksen ulkopuolelle. Tämä on kuitenkin perusteltu YVA-selostuksessa, ja selvityksiä on tehty osoittamaan sen toteutettavuus. Sen jälkeen, kun kaavaluonnos oli nähtävillä, Pohjanmaan maakuntakaava 2050 on hyväksytty, ja osayleiskaava noudattaa sitä. Näin ollen ristiriitaisuuksia maakuntakaavan kanssa ei ole.

Toimija ei halunnut, että osayleiskaavan kaavaluonnos laadittaisiin YVA:n vaihtoehdon 2 pohjalta, koska katsottiin, että oli edellytyksiä ja perusteluja jatkaa muokatulla vaihtoehdolla 1. Kaupunki katsoi myös että tämä oli mahdollista. Voimaloiden määrä oli sama kuin YVA:n alkuperäisessä vaihtoehdossa, mutta niiden sijainteja muutettiin hieman. YVA:n vaihtoehto 1 käsitti 26 tuulivoimalaa, kun taas vaihtoehto 2 käsitti 19. Ehdotusvaiheessa on lähestytty vaihtoehtoa 2 voimaloiden määrässä, ja luonnosvaiheen 26:sta voimalasta on vähennetty 22:een.

6. Åsikt 6 / Mieli pide 6

- Min åsikt är att vindkraftsparken som planeras i Björkbacken omfattar alldeles för många vindmøllor som är placerade alltför nära både bostäder och stora vägar som riksväg 8 och 19. Om landsbygden ska hållas levande så görs det inte med hjälp av vindmøllor. Byarna Ytterjeppo, Jeppo, Pensala och Jussila kommer inte att vinna nya invånare då vindmøllornas buller och skuggning avskräcker nyinflyttade. På området som planeras finns det dessutom viktiga bosättningar för allehanda fåglar och djur vars livsmiljö kommer att försämrats avsevärt på grund av vindmøllornas uppförande. Att det i dagsläget dessutom inte är klart huruvida uttjänta vindmøllor nedmonteras och vem som sköter bortforslandet gör att projektet känns ytterst kortsiktigt. Vilken energi kommer trakten till gagn? Vart går den genererade elektriciteten?

Bemötande: Efter att planutkastet varit till påseende, och respons av såväl myndigheter som privatpersoner erhållits, har projektets omfattning granskats. Till förslagsskedet har vindkraftverkens antal minskats från 26 till 22, vilket leder till lindrade konsekvenser för såväl den bebyggda miljön som för naturen. Enligt uppgjorda utredningar gällande ljud och skuggning, uppfylls alla gällande gränsvärden och rekommendationer.

Alla värdefulla områden för djurlivet, som har uppdagats via uppgjorda naturinventeringar, har beaktats vid uppgörande av planen. Kompletterande utredningar har även utförts till förslagsskedet

Återställande av området och nedmontering av vindkraftverken görs enligt myndigheternas / stadens direktiv. Detta stipuleras även i aktörens arrendeavtal med markägarna och medelserveras för detta.

Mielipiteeni on, että Björkbackenille suunniteltava tuulivoimapuisto käsittää aivan liian monta tuulivoimalaa, jotka ovat sijoitettu aivan liian lähelle asuntoja ja isoja teitä kuten valtatie 8 ja 19. Jos maaseutua halutaan säilyttää elinvoimaisena ei sitä tehdä tuulivoimaloiden avulla. Alajepuan, Jepuan, Pensalan ja Jussilan kylät eivät onnistu saamaan uusia asukkaita, kun tuulivoimaloiden melu ja väkeä säilyttää vastamuuttaneita. Suunnitellulla alueella on sitä paitsi tärkeitä asuinpaikkoja kaikenlaisille linnuille ja eläimille, joiden elinympäristö huononee merkittävästi tuulivoimaloiden pystyttämisestä. Se että tällä hetkellä sitä paitsi ei ole selvää, kuinka loppuun kuluneet voimalat puretaan ja kuka hoitaa poiskuljetuksen, tekee sen että hanke vaikuttaa äärimmäisen lyhytjänteiseltä. Mistä energiasta seutu hyötyy? Minne tuotettu sähkö menee?

Vastine: Sen jälkeen, kun kaavaluonnos on ollut nähtävillä ja palautetta on saatu sekä viranomaisilta että yksityishenkilöiltä, hankkeen laajuutta on tarkistettu. Ehdotusvaiheeseen tuulivoimaloiden lukumäärää on vähennetty 26:sta 22:een, mikä johtaa lievempiin vaikutuksiin sekä rakennettuun ympäristöön, että luontoon. Tehtyjen melu- ja varjostus selvitysten mukaan kaikki voimassa olevat raja-arvot ja suositukset täyttyvät.

Kaikki luontoselvityksissä esille tulleet luonnon kannalta arvokkaat alueet on huomioitu kaavan laatimisessa. Täydentäviä selvityksiä on myös tehty ehdotusvaiheeseen.

Alueiden ennallistaminen ja tuulivoimaloiden purkaminen toteutetaan viranomaisten tai kaupungin ohjeiden mukaisesti. Tämä on myös määrätty toimijan vuokrasopimuksessa maanomistajien kanssa, ja tähän varataan varoja.

7. Åsikt 7 / Mieli pide 7

- Sandås Jussila är en knutpunkt för inkoppling till Fingrids kraftledningsnät. Björkbacken vindkraftpark är planerad strax intill. Jag är en av markägare som slutit arrendekontrakt med Björkbacken vindkraftpark. Problemet för oss markägare i området är att vi inte får någon helhetsbild av allt vad som planeras till området och Sandås / Jussila kraftledning. I media har berättats att Fingrid planerar nya elstationer till Sandås / Jussila, men vi har inte fått någon offentlig information om denna planering. Likaså var det information i media nyligen att ett internationellt bolag köpt ca 11(?) ha mark i området för byggande av energilager. Flera havsvindparker har presenterat planer på att dra omfattande luftburna kraftledningar till Sandås / Jussila elstationer, jag har som mark- och fastighetsägare på annat håll i Munsala varit tvungen att besvara 2–3 åsikter kring linjedragningar till Jussila som planeras i direkt närhet till mina fastigheter.
- Nu samtidigt som Björkbacken vindkraftpark delgeneralplaneutkast kom till påseende, så meddelade också Lantmäteriverket att de beviljat undersökningstillstånd (MML 50366/03 04/2024) för AboWind att dra luftburen 400 kV ledningsgata från Purmo via Jeppo och in till Sandås / Jussila. Denna ledning är dragen rakt genom Björkbacken vindkraftsparks område, den är ritad på granskiftet till mig och i värsta fall kommer den också in på mitt skifte. Mätte att denna luftburna kraftledning planeras 38 km lång, och bredden på området som tas i anspråk är varierande 41–131 m brett. Använder vi för enkelhetens skull 100 m brett för överslagskalkyl så kommer ledningen att ta mellan 200–300 ha skogsmark i anspråk. Mark som inte längre producerar skog, varken för kolbindning eller för råvaror till skogsindustrin som skapar förädlingsvärde och intäkter både för industri och skogsägare. Som vi vet så möjliggör gamla inlösenlagen att ledningsområdet inlöses till en spottstyver av markägare. Detta kallas i Finland i dag allmänt för "laillinen ryöstö" och är mycket orättvist speciellt för markägare som borde omfattas av ett starkt egendomsskydd. För att inte tala om vilken mängd skogsyta som försvinner, som i förlängningen kommer att minska på avverkningspotential för oss markägare och försvara skogsindustrins verksamhetsförutsättningar i området.
- Så mitt yrkande här är att Nykarleby stad måste beakta alla planer på elstationer, kraftledningar och andra vindparker som planerar komma genom Björkbackens vindparkområde till elstationer i Sandås / Jussila. Som markägare är jag helt rättslös, om jag arrenderat ut min mark till Björkbacken vindparkområde och konkurrerande vindkraftsparker planerar dra luftburna kraftledningar över mitt skifte. Planen för Björkbacken måste beakta allt som kommer att hända på området, det måste vi markägare kunna förvänta oss att Energiquelle och Nykarleby stad tar ansvar för att beakta i planeringen av vindparkens plan. Som nu håller på att ske så tas egendom från oss markägare via denna planering, utan att vi kan påverka på något sätt.

Bemötande: Vid uppgörande av delgeneralplanen anvisas den nya elstationens läge och utsträckning, denna har även justerats något till förslagsskedet på basen av att Fingrids genomförda markandskaffningar. Elstationen berör flera separata projekt.

Andra projekts intressen av att använda Björkbackens planområde för elverföring har utretts under processens gång. Vindkraftverken i Björkbackens planområde har anvisats på sådant avstånd från elledningar, att en utveckling av elnätet är möjligt. Detta har aktören avtalat med andra projekt drivande aktörer.

Huruvida alla planerade projekt blir av, och i vilken utsträckning, det återstår att se. Elöverföringen planeras i en separat process, men i planen utreds och beaktas de åtgärder som rör markanvändningen, och dess konsekvenser utreds.

Sandås Jussila on solmupiste Fingridin voimajohtoverkostoon kytkemiseen. Björkbackenin tuulivoimapuisto on suunniteltu aivan viereen. Minä olen yksi maanomistajista, jotka ovat solmineet maanvuokrasopimuksen Björkbackenin tuulivoimapuiston kanssa. Meidän alueella olevien maanomistajien ongelma on että me emme saa kokonaiskuvaa siitä mitä kaikkea alueelle suunnitellaan ja Sandås / Jussila voimajohdosta. Mediassa on kerrottu Fingridin suunnittelevan uusia sähköasemia Sandåsiin / Jussilaan, mutta me emme ole saaneet mitään virallista tietoa tästä suunnittelusta. Samoin mediassa oli vastikään kansainvälisestä yhtiöstä, joka on ostanut noin 11(?) ha maata alueella energiavarastojen rakentamista varten. Useat merituulipuistot ovat esittäneet suunnittelevansa mittavia ilmavoimajohtoja Sandåsin / Jussilan sähköasemille, ja itse kiinteistön- ja maanomistajana olen joutunut vastaamaan 2–3 mielipiteeseen koskien linjauksia Jussilaan, joita suunnitellaan kiinteistöjeni välittömään läheisyyteen.

Nyt samanaikaisesti, kun Björkbackenin tuulivoimapuiston osayleiskaavaluonnos tuli nähtäville, ilmoitti myös Maanmittauslaitos, että he ovat antaneet tutkimusluvan (MML 50366/03 04/2024) Abowindille vetää ilmassa 400 kV johtokadun Purmosta Jepuan kautta Sandåsiin / Jussilaan. Tämä johto on vedetty suoraan Björkbackenin tuulipuistoalueen läpi, se on piirretty naapurikiinteistölle ja pahimmassa tapauksessa se tulee myös minun palstalleni. Mittasin tämän suunnittelun ilmavoimajohdon olevan 38 km pitkä, ja alueen leveys vaihtelee 41–131 m välillä. Jos yksinkertaisuuden vuoksi käytetään 100 m leveyttä arviolaskelmaan vie johto 200–300 ha metsämaata tilaa. Maata, joka ei enää tuota metsää, ei hiilisdontaan eikä raaka-aineisiin metsäteollisuudelle, joka tuottaa jalostusarvoa sekä tuottoa sekä teollisuudelle että metsänomistajille. Tätä kutsutaan nykypäivän Suomessa "laillisena ryöstönä" ja on hyvin epäoikeudenmukaista erityisesti maanomistajille, joiden kuuluisi olla vahvan omaisuudensuojan alla. Puhumattakaan siitä kuinka paljon metsäpinta-alaa katoaa, joka jatkossa tulee vähentämään meidän maanomistajien hakkuupotentiaalia ja puolustamaan metsäteollisuuden toimintaedellytyksiä alueella.

Joten minun vaatimukseni tässä on, että Uudenkaarlepyyn kaupungin on otettava huomioon kaikki suunnitelmat koskien sähköasemia, voimajohtoja ja muita tuulipuistoja, jotka tulevat kulkemaan Björkbackenin tuulivoima-alueen läpi sähköasemille Sandåsiin / Jussilaan. Maanomistajana olen aivan oikeudeton, jos olen vuokrannut maani Björkbackenin tuulivoima-alueelle ja kilpailevat tuulivoimapuistot suunnittelevat vetävänsä ilmavoimajohtoja palstani yli. Björkbackenin kaavan tulee ottaa huomioon kaiken mitä alueella tulee tapahtumaan, meidän maanomistajien on pystyttävä odottamaan, että Energiequelle ja Uudenkaarlepyyn kaupunki ottavat vastuun tämän huomioon ottamisesta tuulipuiston kaavan laatimisessa. Nyt on tapahtumassa niin, että meiltä maanomistajilta otetaan omaisuutta tämän suunnittelun kautta, ilman että me voimme millään tavalla vaikuttaa.

Vastine: Osayleiskaavaa laadittaessa on määritetty uuden sähköaseman sijainti ja laajuus, ja sitä on myös tarkistettu hieman ehdotusvaiheeseen Fingridin toteuttamien maahankintojen perusteella. Sähköasema koskee useita erillisiä hankkeita.

Muiden hankkeiden kiinnostus käyttää Björkbackenin kaava-alueita sähkösiirtoon on selvitetty prosessin aikana. Björkbackenin kaava-alueen tuulivoimalat on sijoitettu sellaiselle etäisyydelle sähkölinjoista, että sähköverkon kehittäminen on mahdollista. Tästä toimija on sopinut muiden hanketoimijoiden kanssa.

Se, toteutuvatko kaikki suunnitellut hankkeet, ja missä laajuudessa, jää vielä nähtäväksi. Sähkösiirto suunnitellaan erillisessä prosessissa, mutta kaavassa selvitetään ja huomioidaan maankäyttöön liittyvät toimenpiteet ja arvioidaan niiden vaikutuksia.